

PISSARRA

Revista d'ensenyança de les Illes · núm.60 nov-des 91



batxillerat

PISSARRA

Revista periòdica d'informació de
l'ensenyament de les Illes Balears.

EDITA: 

Sindicat de Treballadors de
l'Ensenyança de les Illes Balears.
Carrer de la Vinyassa, 14 07005 Palma
Tf.(971) 460888 Fax.(971) 771200

DIRECCIÓ:

Pere Polo Fernández

COORDINACIÓ:

Josep Gomila i Benejam

CONSELL DE REDACCIÓ:

Gabriel Caldentey Ramos
Neus Santaner Pons
Tomàs Martínez Miró
Sebastià Serra i Juan

COLLABORADORS:

J.M. Llompart
Aina Moll
Damià Pons i Pons
Bartomeu Cantarellas
Albert Catalán
Miquel Oliver
Miquel Rayó
Gabriel Janer Manila
Miquel Sbert

PUBLICITAT:

Elena Martín Navarro
Ortega y Gasset, 9 Palma. Tf: 418626

Els articles publicats en aquesta revista
expressen únicament l'opinió dels seus
autors

MAQUETACIÓ I COMPOSICIÓ:

Xavier Juan García

COBERTA:

Amàlia Bernabé

IMPRESSIÓ:

Escola de Formació en Mitjans Didàctics

Dep. Legal:

PM 533/79

ÍNDEX

<i>Editorial</i>	3
<i>Batxillerat: Estructura i Continguts</i>	5
<i>Projecte del Reial Decret pel que s'estableix l'estructura del Batxillerat</i>	12
<i>La situació del professorat tècnic de Formació Professional</i>	15
<i>Estudi i valoració de les actituds de la Comunitat Escolar davant la integració d'infants amb necessi- tats educatives especials</i>	17
<i>L'horari lectiu escolar creador de nous espais i formes de temps lliure</i>	24
<i>A Baltasar Darder, «In memoriam»</i>	26
<i>De llengües, dialectes, escoles i nacionalitats ..</i>	29
<i>Segon Simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants</i>	33
<i>Sobre una agressió a l'I.B. Sa Blanca Dona</i>	36
<i>FODESMA</i>	37
<i>Bústia</i>	38
<i>La set dels mestres</i>	38
<i>Desplegament legislatiu de la LOGSE</i>	39
<i>Especialista en Mitjans Didàctics, una nova professió</i>	40
<i>Ressenyes de la bibliografia rebuda</i>	42
<i>L'Escola de Formació en Mitjans Didàctics inicia les seves activitats</i>	43

EDITORIAL

A l'inici del nou curs escolar, volem manifestar la nostra postura en front d'una sèrie de qüestions que afecten seriosament el procés de normalització de la nostra llengua.

Volem fer referència, en primer lloc, al tancament de l'emissora de RNE, Radio-4, que fins ara havia emès en català. El retall pressupostari de l'ens públic RTVE ha fet que, una vegada més, l'àmbit que ha patit les conseqüències hagi estat precisament aquell que necessita més suport: l'oferta de programació en català.

Davant aquest fet, manifestam el nostre rebuig perquè representa un menyspreu a la nostra cultura; així mateix manifestam el nostre suport als treballadors de l'esmentada emissora que veuen en perill el seu lloc de treball. De la mateixa manera lamentam la supressió de l'edició del vespre de l'Informatiu Balear. El dèficit no fa més que augmentar.

Pel que fa a l'Ajuntament de Ciutat, es detecta una aturada que implica un retrocés en el seu procés de normalització. Aquest incompliment del seu propi RNL es manifesta a través dels comunicats que fa públics. Constatam amb preocupació que el camí iniciat en la bona direcció, per primer cop, pugui sofrir un procés invers. Creim que les passes que s'havien fet s'haurien de considerar com a ben consolidades i no susceptibles de replantejament i qüestionament, sobretot si tenim en compte la unanimitat a l'hora d'aprovar el RNL.

Tampoc podem deixar d'esmentar l'actitud d'alguns responsables de Conselleries del Govern Balear que en lloc de donar exemple com a representants de la nostra comunitat, actuen, en relació a la llengua, com si es tractés d'una administració forana. Demanam als responsables de la CA que siguin els primers a complir i fer complir la Llei de Normalització Lingüística.

La Conselleria d'Educació i Cultura, en concret, té la responsabilitat de fer complir la llei esmentada, responsabilitat que haurien d'exercir a tots els nivells i amb totes les conseqüències. En concret en el camp de l'ensenyament no universitari hauria d'exercir, sense excuses, les competències de les que disposa.

Finalment, ens preocupa especialment el fet que el Ministeri d'Educació i Ciència actui a Balears ignorant, gairebé sempre, l'existència d'una llengua oficial distinta del castellà i aplicant sistemàticament la normativa general de les comunitats sense competències. Això fa que cada vegada que es promulga una normativa haguem de lluitar per l'aplicació específica a Balears, tenint en compte el fet diferencial de la llengua.

És per això que, una vegada més reclamam i exigim el traspàs immediat de les competències en matèria d'ensenyament a la nostra CA, sobretot davant la imminència de l'aplicació de la Reforma Educativa que pot condicionar sèriament el futur del Sistema Educatiu de les Illes.

Casa Pomar Flores

ARTICLES PER A ARTISTES

PAPERS PINTATS I PINTURES
MARCS I MOTLLURES

Sant Miquel, 77 - Tel. 72 14 83
07002 PALMA DE MALLORCA



C. 31 Diciembre, 12 - Tels. 20 46 00 - 20 45 02 - 03
PALMA DE MALLORCA
L'AGENCIA AL SERVICI DEL POBLE MALLORQUI

PONT DE LA IMMACULADA/CONSTITUCIÓ

Vall d'Aran i Andorra	
Del 5 al 9 de desembre	39.800
Vall d'Aran i Lourdes	
Del 6 al 9 de desembre	33.900
Cantàbria i Astúries	
Del 6 al 9 de desembre	37.900
Cantàbria i Picos de Europa	
Del 6 al 9 de desembre	40.900
Galícia al complet (estada a Santiago)	
Del 5 al 8 de desembre	42.900
Galícia al complet (estada a Ries Baixes)	
Del 5 al 8 de desembre	36.900
Extremadura i Portugal	
Del 6 al 9 de desembre	39.800
Madrid i voltants	
Del 6 al 9 de desembre	36.700
Andalusia (estada a Sevilla)	
Del 5 al 9 de desembre	43.500
•••••	
Roma-Florència-Venècia	
Del 5 al 9 de desembre	66.800
Venècia i Florència	
Del 5 al 9 de desembre	62.500
Venècia (estada al centre de Venècia)	
Del 6 al 9 de desembre	56.500
Costa Blava-Mónaco-San Remo-Montecarlo	
Del 5 al 9 de desembre	39.800
Istanbul (avió directe des de Palma)	
Del 5 al 9 de desembre	en preparació

Embat

llibres

ESPECIALITZADA EN PEDAGOGIA
I PSICOLOGIA

Servim setmanalment a Menorca,
Eivissa i Formentera a
Escoles, Centres Públics i particulars.

Pge. Part. Papa Joan XXIII, nº5-E
Centre Comercial "Los Geranios"
07002 Palma de Mallorca

Tel. 71 33 50
Fax 72 04 44

Llibreria

esago

Llibreria general
Llibres en català i castellà
Idiomes
Enciclopèdies
Temàtica regional.

Plaça Bisbe Berenguer de Palou, 11A

Plaça dels patins
07003 PALMA. Tel. 71 44 54

BATXILLERAT: ESTRUCTURA I CONTINGUTS (*)

Amb la mateixa voluntat d'obrir un ample debat sobre la proposta inicial, coherent amb les demandes socials i les necessitats educatives de la societat espanyola, el MEC presenta ara un «Document» sobre l'estructura i continguts del batxillerat.

És un document dirigit, com els altres, a la comunitat educativa i a la societat en general. En ell es concreta l'ordenació i estructura del batxillerat en el marc que fixa la llei, determinant amb precisió els diferents elements que aquesta ha deixat per a un desenvolupament legislatiu posterior, principalment la configuració de les distintes modalitats de batxillerat.

Juntament amb la proposta de configuració de les modalitats del batxillerat, així com de les matèries que les defineixen, el present document desenvolupa també el contingut educatiu de les dites matèries, tant de les comunes fixades per llei, com de les modalitats que aquí es proposen.

En el document, i amb la intenció de guiar, orientar i propiciar el debat, s'inclou un qüestionari i les respostes i observacions s'haurien d'haver enviat a la Direcció General de Renovació Pedagògica, a Madrid, abans del 30 de juny de 1991.

Pissarra no té constància que el debat hagi estat realitzat i que el qüestionari hagi estat contestat.

Per evitar la falta d'informació que hem pogut constatar que existeix, entre un gran grup de professors presentam un extracte de la documentació.



CARACTERÍSTIQUES DEL BATXILLERAT FIXADES PER LA LOGSE.

És un batxillerat de dos anys de duració i el cursaran els alumnes a partir dels setze anys.

S'hi accedeix amb el títol de Graduat en Educació Secundària.

Les finalitats que li fixa la llei són: proporcionar a l'alumne maduresa intel·lectual, humana, coneixements i habilitats per a desenvolupar funcions socials amb responsabilitat i competència i donar-lis una preparació que els pugui permetre accedir a la Formació Professional de Grau Superior i als estudis universitaris, així com a estudis superiors de les ensenyances artístiques.

S'organitza en modalitats. La llei en fixa quatre i deixa

oberta la possibilitat que el govern, d'acord amb les Comunitats Autònomes, pugui modificar-les o crear-ne altres de noves.

Es desenvolupa en matèries comunes, expressament fixades en la llei, matèries específiques de modalitat i matèries optatives; els continguts i la denominació no són establerts en la llei.

A més de complir per si mateix una funció educativa en relació a les capacitats mencionades a l'article 26, té un valor preparatori per encaminar els alumnes cap a estudis posteriors, universitaris o professionals.

ELEMENTS PER DETERMINAR.

En el marc d'aquests imperatius legals, és precís que es faci la configuració i desenvolupament d'un model de batxillerat, principalment en torn als següents aspectes:

- Estructura del batxillerat en general i també amb el que fa referència a les modalitats.
- Mobilitat interna en el batxillerat: d'un curs a altre i d'una modalitat a altra.
- Orientació del batxillerat cap a estudis posteriors: la Universitat, estudis superiors de les ensenyances artístiques i cicles formatius professionals.
- Continguts de totes i cada una de les matèries comunes.
- Denominació i continguts de totes i cada una de les matèries pròpies de les modalitats.
- Proposta de possibles matèries optatives per una o varies modalitats de batxillerat.



FINALITATS DEL BATXILLERAT.

Els articles 25, 26, i 27 de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre especifiquen els objectius del batxillerat.

Entre les capacitats que el batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes, l'article 26 cita:

- Dominar la llengua castellana i l'oficial de la CA.
- Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una llengua estrangera.
- Analitzar i valorar críticament les realitats del món contemporani i els antecedents i factors que hi influeixen.

(*) Resum i traducció del llibre del mateix títol editat pel MEC

d) Comprendre els elements fonamentals de la investigació i del mètode científic.

e) Consolidar una maduresa personal, social i moral que els permeti actuar d'una manera responsable i autònoma.

f) Participar de forma solidària en el desenvolupament i millora de l'entorn social.

g) Dominar els coneixements científics i tecnològics fonamentals i les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat elegida.

h) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària com una font d'informació i enriquiment cultural.

i) Utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal.

Del contingut d'aquests articles es deriva que dins el batxillerat hi ha tres grans finalitats educatives:

a) Formació general amb objectius propis i intrínsecs del batxillerat.

b) Finalitat propedèutica o preparatòria, amb una educació més especialitzada que posa els fonaments dels estudis posteriors.

c) Finalitat orientadora relacionada amb l'anterior, configuradora d'un itinerari educatiu personal de l'alumne.

El batxillerat apareix, en conseqüència, amb un valor intrínsec i, en certa manera, terminal, però també com a tram intermig i d'enllaç entre l'educació obligatòria i els estudis superiors.

LA FORMACIÓ PROFESSIONAL DE BASE.

Un aspecte especialment important del batxillerat que està relacionat amb la seva funció propedèutica i orientadora és la **Formació Professional de base**.

La llei indica que en l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat tots els alumnes rebran una formació bàsica de caràcter professional. Ambdós elements es reuneixen en la Formació Professional de Base. Amb això es realitza la integració de les dues vies educatives tradicionalment separades en l'Ensenyament Mitjà.

D'aquesta manera la Formació Professional de Base enriqueix, amplia i equilibra els currícula tradicionals i introdueix una dimensió tècnico-professional com a element de la cultura base, facilitant així la preparació dels alumnes per a la vida adulta i del treball.



EL MODEL DE BATXILLERAT

Característiques.

És un batxillerat de 2 anys de durada. Però no constitueix un tram educatiu aïllat: ha d'estar ben connectat amb la Secundària Obligatòria, connexió que s'ha de reflectir en els currícula, professorat, organització del centre, articulació dels itineraris educatius, etc. però també, i principalment, mitjançant les seves modalitats, ha de lligar-se amb els estudis posteriors i servir-ne de preparació.

Unitat del títol de batxillerat.

La complexitat i desitjable diversitat interna del batxillerat s'han de compaginar amb la necessitat que tots els ensenyaments impartits conduents al corresponent títol, que serà únic en tot l'Estat, siguin homologables. En la llei, aquesta homologació s'assegura bàsicament mitjançant les matèries comunes i de les específiques de la modalitat, i sobre les quals el Govern té la potestat de definir-les i indicar el seu contingut.

Responsabilitat i competències autonòmiques.

Les CCAA amb competències educatives per establir el currículum, en el batxillerat tenen competència «completa» pel que fa referència a «matèries optatives» i parcial respecte a les comunes i de modalitat.

Un batxillerat de qualitat per una política educativa democratitzadora.

Una política educativa de signe social i democratitzadora aconsella l'elaboració de la taxa d'escolaritat; aquí una meta raonable seria que el 75-80% de la població entre 16 i 18 anys fessin el batxillerat sense rebaixar la qualitat de l'ensenyament. La necessitat d'un batxillerat per a alumnes diferents obliga a una gran varietat i diversitat interna, que faci possibles itineraris educatius qualitativament diferents.

Els diversos itineraris educatius del Batxillerat han de respondre als diferents graus de complexitat a on tinguin cabuda tant alumnes capdavanters com aquells que fan el batxillerat com a forma bàsica d'accés a un cert nivell cultural.

Garantia d'igualtat entre els centres.

Per evitar grans diferències entre distintes zones i centres, és precís configurar un batxillerat que garanteixi

una oferta bàsica comuna a tots els alumnes.

Viabilitat de l'organització dels ensenyaments.

L'aportació de recursos per augmentar els mitjans materials i les mesures per millorar el nivell de l'ensenyament, es farà de manera progressiva. L'ordenació i organització de les matèries optatives i de modalitat ha de respondre a la finalitat dels continguts però també a certes pautes estructurals que permetin que les possibilitats teòriques d'elecció siguin, a cada centre, possibilitats reals.

Relació entre 1r i 2n curs.

El primer curs ha de ser més general i bàsic, per tal que els alumnes d'E. Secundària Obligatòria no patesquin un xoc acadèmic.

El segon curs, a més a més d'especialitzat i diversificat, tindrà un nivell d'exigència més elevat.

Necessitat d'un model equilibrat.

Per tots els elements comentats veim que el batxillerat implica un model estructural i organitzatiu de considerable complexitat.

No tots els elements integrants del batxillerat han d'estar presents per igual en els diferents itineraris educatius, però s'ha d'assegurar una oferta equilibrada on no hi manquin els elements educatius fonamentals.



LES MATÈRIES COMUNES.

La llei estableix com a matèries comunes aquelles que en major grau compleixen els criteris de contribuir a la maduresa intel·lectual, personal i social dels alumnes a la vegada que tenen un valor preparatori per a tot l'espectre de les opcions posteriors.

En funció d'aquesta característica són matèries comunes: l'Educació Física, Filosofia, Història, Llengua Castellana, la llengua pròpia de la CA i la literatura i la llengua estrangeres.

Selecció dels continguts d'aquestes matèries.

Donat el nexa entre el batxillerat i l'E. Secundària Obligatòria, s'ha d'evitar que es produeixin repeticions

de nuclis temàtics. S'han de donar amb extensió i profunditat.

El caràcter bàsic i general del 1r curs de batxillerat aconsella un nombre màxim de matèries comunes en aquest curs per això se'n proposen quatre a primer curs i tres a segon.

Ordenació general de matèries per curs.

Es proposa que els alumnes cursin 8 assignatures per curs (9 a les CA amb llengua pròpia). Excepcionalment els alumnes poden cursar, si ho desitgen, com a matèria optativa, una assignatura més entre les que s'imparteixen en el centre.

Amb caràcter obligatori per a tots els alumnes, es farà la següent distribució per curs:

1r CURS	2n CURS
Quatre matèries comunes	Tres matèries comunes
Tres matèries de modalitat	Tres matèries de modalitat
Una matèria optativa	Dues matèries optatives

A aquestes matèries s'hi ha d'afegir la llengua pròpia de la CA
HORARI LECTIU: Aproximadament 30 hores setmanals.

MATÈRIES COMUNES:

1r CURS	2n CURS
Educació física	Història d'Espanya
Filosofia	Llengua Castellana i Literatura
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Estrangera

Estructura de les modalitats.

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, ha establert quatre modalitats de batxillerat com a mínim: Arts, Ciències de la Naturalesa i de la Salut, Humanitats i Ciències Socials i Tecnologia, però segons l'article 27, apartat 7è el Govern i les CCAA les poden modificar i crear-ne altres de noves. No és una ordenació definitiva.

El Govern, prèvia consulta a les CCAA, establirà les matèries pròpies de cada modalitat i els seus continguts.

L'organització de les modalitats del batxillerat constitueix la clau del nou model.

Existeixen dos tipus de modalitats:

a) Una modalitat oberta que es pot definir per un cert conjunt d'assignatures, no totes elles obligatòries pels alumnes que triïn la modalitat, i que selecciona un subconjunt.

b) Una modalitat tancada que fa referència a aquelles matèries que han de ser cursades pels alumnes.

L'article 27 de la Llei permet un desenvolupament del batxillerat, tant en modalitats obertes com tancades. Això possibilita diverses combinacions: modalitats obertes en un sol curs del batxillerat o en els dos. El format de modalitat que proposa el document exclou el format de modalitat completament tancat perquè no permetria la flexibilitat en els itineraris educatius, però, per altra banda, el caràcter obert de les modalitats, o millor, la magnitud de l'«obertura» ha de trobar un punt d'equilibri entre principis en contraposició: el de la llibertat dels alumnes per triar camins educatius diferents i la necessària orientació d'aquests a través de certs patrons que siguin viables organitzativament.

S'exclou, per tant, un model completament obert. Per tot això s'aconsella que la modalitat es configuri com un conjunt ben definit de matèries, malgrat aquest no sigui rígid, en el qual alguna o algunes matèries puguin deixar de cursar-se.

En definitiva es presenten diferents variables:

a) El nombre total de matèries que defineixen la modalitat i quines d'aquestes poden deixar de cursar-se.

b) La possible restricció és que sols unes determinades matèries de modalitat poden deixar de ser cursades, mentre d'altres no estan subjectes a aquesta elecció i han de ser forçosament incloses dins el currículum de l'alumne que elegeix la modalitat.

c) El possible aparellament de matèries que han de ser alternativament cursades en termes excloents.

d) L'aplicació dels anteriors criteris de llibertat només en el segon curs o també en el primer.

Com que no és possible desenvolupar totes les combinatòries d'aquestes variables, el MEC fa una proposta sobre les diferents possibilitats d'ordenació de les modalitats en dues varietats bàsiques i desitja que aquestes - i altres possibles - siguin debatudes abans de procedir a la regulació del batxillerat.



DUES PROPOSTES DE MODALITAT.

A) Tipus de modalitat oberta que en ambdós cursos es defineix per un conjunt de matèries de nombre no superior a les que l'alumne ha d'estudiar a cada curs. D'acord amb aquest model, es presenten més endavant les matèries específiques de cada una de les modalitats sobre la hipòtesi d'un conjunt de quatre assignatures a 1r, de les quals l'alumne pot deixar d'estudiar-ne una, i de cinc a 2n, de les quals en pot deixar de cursar dues.

B) Tipus de modalitat tancada en el 1r curs i oberta en el segon. Es configuren així els itineraris educatius de forma progressiva, obrint els marges d'elecció en el 2n curs. Per això s'ha optat per un format de sis matèries específiques de modalitat a segon curs, de les quals l'alumne n'ha de fer tres.

L'opció a favor d'aquesta segona opció, té, així mateix dues implicacions, que fan referència a les modalitats que obren, respectivament el major i menor ventall d'itineraris educatius possibles: la d'Humanitats i Ciències Socials i la d'Arts. Per aquestes modalitats s'estructuraria un tipus especial de modalitat (Veure pàgina 45 del document) més obert per al 1r curs i més tancat per al 2n.

A partir d'aquí el Document desenvolupa d'una forma detallada les matèries de cada modalitat.

MODALITAT D'ARTS.

La modalitat d'Arts en les seves tres vessants: Arts Plàstiques, Música i Dança acull aquella part d'aquestes ensenyances que, d'acord amb la llei, procedeix incorporar al batxillerat com etapa d'ensenyança de règim general i permet corregir la sobrecàrrega acadèmica i la duplicitat de temps lectiu als alumnes que, estant-hi interessats, haurien de fer les ensenyances del batxillerat fins ara vigents, essent aquest el títol exigít.

ENSENYANCES D'ARTS PLÀSTIQUES.

La distribució de les matèries específiques seria la següent:

1r CURS	2n CURS
Dibuix artístic I	Dibuix artístic II
Dibuix tècnic I	Història de l'Art
Volum I	Imatge/Fonament del disseny

Entre les matèries optatives es suggereixen:

- * Ampliació dels sistemes de representació tècnics i gràfics.
- * Disseny assistit per ordinador.
- * Matemàtiques de la forma.
- * Tècniques d'expressió gràfico-plàstiques.
- * Volum II



ENSENYACES DE MÚSICA I DANÇA.

Dues opcions:

En centres diferents, les matèries comunes en centres que imparteixen batxillerat i les específiques del tercer cicle de grau mitjà a Conservatori o Escoles de Dança.

En un mateix centre resultant de la integració d'un centre d'ensenyança de règim general i del centre d'ensenyances artístiques de música i dansa.

MODALITAT DE CIÈNCIES DE LA NATURALES I LA SALUT.

La distribució de les matèries seria:

1r CURS	2n CURS
Biologia i geologia	Biologia
Física i Química	Ciències mediambientals
Matemàtiques I	Dibuix tècnic.
	Física
	Matemàtiques II
	Química

De les assignatures de 2n curs l'alumne n'haurà de cursar tres.

MODALITAT D'HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS.

La distribució de matèries seria:

1r CURS	2n CURS
Economia/Grec (a triar)	Geografia
Història del Món Contemporani	Història de l'Art
Llatí/Matemàtiques I (a triar)	Llatí II
	Història de la Filosofia
	Matemàtiques II

De les assignatures de 2n curs l'alumne n'haurà de cursar tres.

MODALITAT DE TECNOLOGIA.

1r CURS	2n CURS
Física i Química	Dibuix tècnic
Matemàtiques I	Electrònica
Tecnologia Industrial	Física
i Sistemes automàtics I	Matemàtiques II
	Mecànica
	Tecnologia Industrial
	i Sistemes Automàtics II

De les assignatures de 2n curs l'alumne n'haurà de cursar tres.

**LES MATÈRIES OPTATIVES.**

Seràn les CCAA amb competències en matèria educativa i el MEC en els respectius àmbits territorials els qui establiran la denominació i continguts de les matèries optatives.

És raonable que s'ofereixi un espai més ample de matèries optatives a 2n que a 1r, i que l'organització del batxillerat permeti que un alumne que cursa una modalitat concreta, pugui elegir com a optatives aquelles que són específiques d'altra modalitat impartida en el mateix centre.

L'imperatiu legal d'incloure en el batxillerat la Formació Professional de base, determina la inclusió en espai d'optativitat en totes les modalitats un conjunt de matèries que els preparin per accedir a la Formació Professional específica superior.

Sugerències d'optatives possibles en les diferents modalitats:

* Modalitat: Humanitats i Ciències Socials.

- Procesos d'Administració i Gestió.

* Modalitat de Tecnologia:

- Fabricació, mecànica, construcció, tecnologia tèxtil, automoció.

* Modalitat de Ciències de la Naturalesa i de la Salut.

- Tecnologia agrària, biologia humana i Química industrial.

A l'annex es presenten els continguts d'algunes matèries optatives possibles, especificant les modalitats on es consideren oportunes:

* Ampliació de sistemes de representació tècnics i gràfics (Arts).

* Comunicació audiovisual (totes les modalitats).

* Disseny assistit per ordinador (arts).

* Disseny i control per ordinador (tecnologia).

* Geologia (Ciències de la naturalesa i de la salut, tecnologia).

* Mitjans informàtics a les ciències socials i humanes (humanitats).

* Psicologia (humanitats i ciències socials).

* Química (tecnologia)

* Segona llengua estrangera (totes les modalitats).

* Tècniques d'expressió gràfico-plàstiques (arts).

- * Tecnologia i societat (totes les modalitats).
- * Tecnologia de la informació a les ciències de la naturalesa (Ciències de la Naturalesa i de la Salut).
- * Volum II (art).

Hi podrà haver altres matèries optatives. Sempre que ho permeti l'organització del centre s'han d'intentar rompre les barreres entre modalitats, cercant la interdisciplinarietat entre ciències i lletres.



ORDENACIÓ DEL BATXILLERAT.

Cada alumne haurà de cursar les matèries comunes de cada curs (tres) i tres matèries optatives. Podran triar com a optatives matèries que corresponen a altres modalitats. També, si l'organització del centre ho permet, se'n podrà cursar una altra més cada curs, elegida entre les optatives o les d'una altra modalitat.

En els centres que tinguin batxillerat i ESO el professorat s'organitzarà per departaments que es faran càrrec dels ensenyaments en ambdues etapes.

Per passar de curs els alumnes no poden suspendre més de 2 assignatures. Per aprovar el Batxillerat s'han d'aprovar totes les assignatures tant obligatòries com optatives.

Es podrà canviar de modalitat en passar de primer a segon i això s'haurà de regular facilitant sobretot el pas de Tecnologia a Ciències de la Naturalesa i de la Salut. Per evitar que el canvi de modalitat suposi un any més d'estudis s'ha de preveure la possibilitat que es puguin escollir com a optatives alguna de les matèries bàsiques i específiques d'una altra modalitat, sempre que ho permeti l'horari. El Departament d'Orientació haurà d'ajudar els alumnes a escollir la modalitat més adequada a llurs capacitats i en tot cas ajudar els alumnes que vulguin efectuar un canvi de modalitat.

EL CONTEXTE DE LA REFORMA.

1. Valoració dins l'Educació Secundària.

Com a conseqüència de la seva inclusió dins l'ensenyament secundari, el batxillerat ha de tenir una estreta relació tant amb l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) com amb els cicles formatius professionals.

Com a modus d'accés al batxillerat, el més corrent serà la possessió del títol de Graduat en Educació Secundària.

Per accedir a la universitat no bastarà aprovar el batxillerat sinó que serà necessari superar la prova de selectivitat.

Per accedir a ensenyaments professionals de nivell superior es requerirà haver cursat una modalitat específica de batxillerat.

2. El professorat.

Per exercir la docència a batxillerat s'exigirà la mateixa titulació i la mateixa qualificació pedagògica que la que s'exigeix per a l'ESO, això és, la titulació de llicenciat, enginyer, arquitecte o equivalent i els títols professionals d'especialització didàctica que s'obtindrà mitjançant un curs que durarà com a mínim un any acadèmic i inclourà necessàriament un període de pràctiques.

S'integraran en el Cos de Professors d'Ensenyament Secundari els funcionaris dels cossos de Catedràtics de Batxillerat, Agregats de Batxillerat i Professors numeraris d'Escoles de Mestratge Industrial.

A principi del present curs s'hauran de regular les especialitats del Cos de Professors de Secundària Obligatoria.

Per a incentivar la formació permanent del professorat, s'hauran de desenvolupar programes de formació permanent amb continguts d'actualització científica i didàctica per a impartir el Batxillerat. Aquests programes es podran organitzar a partir de tres vies:

- a) Els convenis entre el MEC i les Universitats.
- b) L'oferta específica en el si dels Centres de Professors.
- c) La possibilitat de contractació com a professors associats a temps parcial en diferents departaments universitaris.

Finalment, es crearà, dins el Cos de Professors de Secundària, l'especialitat d'Orientació Educativa que, a part de realitzar tasques educatives, magrat que no necessàriament lectives, faran funcions d'intervenció psicopedagògica, orientació educativa i professional i assessorament en la presa de decisions dels alumnes.

3.- Els Centres de Batxillerat

Els centres educatius, tant públics com privats podran impartir el Batxillerat al mateix temps que la Secundària Obligatoria (ESO) o els cicles formatius professionals de nivell mitjà i superior. Tots els centres hauran d'impartir com a mínim dues modalitats de Batxillerat. Això permetrà un millor aprofitament dels recursos humans, i materials. El MEC crearà preferentment centres de Secundària per

alumnes entre 12 i 18/19 anys on s'impartiran tots els estudis de secundària.

4. Implantació del Batxillerat.

El Batxillerat no podrà ésser implantat amb caràcter general fins que s'hagi acabat la ESO. Però podran implantar-se anticipadament en un número limitat de centres a partir del curs 92/93.



XII.- BATXILLERAT: EDUCACIÓ PER A LA MADURESA.

El Batxillerat intenta complir la funció d'enllaç entre l'educació obligatòria, l'educació superior i la transició a la vida activa. En part, el Batxillerat prolonga encara propòsits i continguts educatius de la Secundària Obligatoria i està plantejat com un segon tram, no obligatori, de l'Educació Secundària. Però sobretot, un Batxillerat tan diversificat es caracteritza per la seva connexió amb els cicles formatius posteriors. La diversitat del nou Batxillerat pot facilitar una millor preparació i orientació cap a la Universitat contribuint així a que el pas des del darrer curs del Batxillerat a la Universitat no sigui un salt difícil com ara, sinó un trànsit gradual.

També es pretén facilitar la connexió amb la formació professional. La configuració oberta de les distintes modalitats i la possibilitat d'introduir matèries optatives es justifica en gran part, per la necessitat de proporcionar la formació professional de base complementària d'altres matèries comunes que es necessiten per a emprendre una formació professional específica.

Aquesta funció d'enllaç entre l'Educació Obligatoria i els estudis professionals o universitaris necessàriament ha de concretar-se en un procés gradual i progressiu d'especialització de manera que el pas d'ESO al 1r de Batxillerat no sigui més difícil que el pas de primer a segon.



NOMÉS A
OMS,44

FOTOCÒPIES EN COLOR

Quantitat de
FOTOCÒPIES
EN COLOR

de cada original
1 o 2
3 o 4
de 5 a 9
de 10 a 24
25 o més

PREUS

FORMAT	FORMAT
DIN A4	DIN A3
250 Ptes.*	300 Ptes.*
200 Ptes.*	250 Ptes.*
150 Ptes.	200 Ptes.
125 Ptes.	175 Ptes.
100 Ptes.	150 Ptes.

* Per a moltes còpies, consultar preu amb aquests preus no està inclòs l'IVA
Per ampliacions i reduccions i tractament de color, consultar preu

Central Copisteria



**COBERTES
PER A LLIBRES**

LÀMINA PLÀSTICA
PER A FOLRAR



**Material
No
Tòxic**

**A PROVA
DE NENS!**

DISTRIBUÏDOR PER A BALEARS

Salom y Lladó s.a.

Gremio Jaboneros, 23. Polígono Son Castelló

Tels. 29 86 85 - 20 81 63

BATXILLERAT

PROJECTE DE REIAL DECRET PEL QUE S'ESTABLEIX L'ESTRUCTURA DEL BATXILLERAT

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu ha fixat les característiques bàsiques del Batxillerat, com a etapa educativa de dos anys de duració, que forma part de l'Educació Secundària, i que dóna accés a estudis superiors. Ha establert també els objectius generals del Batxillerat, expressats en termes de capacitats. D'acord amb la Llei, el Batxillerat s'organitzarà en diferents modalitats, amb matèries específiques, les quals junt amb les matèries comunes i amb matèries optatives, vendran a constituir el currículum complet dels alumnes que cursin aquests ensenyaments.

Correspon doncs, ara, fixar l'estructura i l'ordenació del Batxillerat, amb les seves característiques comunes i en cada una de les seves modalitats. Això ha de fer-se atenent als objectius educatius que la pròpia llei assenyalava i a les necessitats que la societat espanyola demanda.

Convé que el Batxillerat compleixi amb una triple finalitat educativa: de formació general, d'orientació dels alumnes i de la seva preparació per a estudis superiors. La finalitat d'educació general es concreta en que el Batxillerat ha d'afavorir una major maduresa personal als qui el cursen, en la seva capacitat general i també, en les capacitats específiques que es corresponen amb els àmbits culturals de cada modalitat. Per la seva finalitat orientadora el Batxillerat ha de contribuir a perfilar i desenvolupar projectes formatius en els alumnes, projectes que s'expressaran en posteriors estudis i en la vida activa. La finalitat propedèutica o preparatòria s'ha d'atendre de manera que el Batxillerat asseguri les bases per a aquests estudis superiors, tant universitaris com de formació professional.

La unitat del Batxillerat queda reflectida en els seus objectius educatius, que són comuns a totes les modalitats, en les matèries comunes que tots els alumnes han de cursar i en el propi títol de Batxiller, que serà únic. El Batxillerat establert en la llei, no obstant es caracteritza principalment per la seva diversitat, que es concreta sobretot en les seves modalitats i en les matèries optatives que el componen, que permeten configurar diferents itineraris formatius. Aquests itineraris, a la vegada, facilitaran l'accés a estudis superiors i la transició a la vida activa. El principi d'unitat del Batxillerat s'equilibra, per tant, amb un principi de diversitat i especialització en algun dels grans àmbits del saber, de la cultura i de la professionalització.

Les modalitats s'organitzaran en relació amb els grans àmbits del saber i amb les carreres universitàries i cicles formatius professionals de nivell superior que es poden cursar després del Batxillerat, i han estat ja establertes en la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu. A més a més,

la pròpia llei atribueix al Govern la competència per a establir les noves modalitats o modificar les ja definides, d'acord amb les CCAA.

El Govern regularà els ensenyaments mínims en cada una de les matèries establertes en el present R.D. En la definició del aspectes bàsics de les matèries haurà de tenir-se en compte que el Batxillerat forma part de l'Educació Secundària, la qual cosa ha de quedar reflectida en una bona connexió entre les matèries del Batxillerat i les àrees de l'ESO. Per altra banda, donat que el Batxillerat ha de preparar i donar accés a altres estudis, el contingut i la metodologia de les seves matèries han d'establir-se de manera que orientin i preparin per als grans àmbits de l'ensenyament universitari i de la formació professional específica de grau superior.

En virtut d'això, a proposta del Ministeri d'Educació i Ciència, previ informe de les CCAA que es troben en ple exercici de les seves competències en matèria d'Educació, previ informe del Consell Escolar de l'Estat, d'acord amb el Consell d'Estat i prèvia deliberació del Consell de Ministres en la seva reunió del dia...

DISPOSO

Article 1r.

1. El Batxillerat forma part de l'Educació Secundària i s'estendrà al llarg de dos cursos acadèmics.

2. El Batxillerat tindrà com a finalitat la formació general dels alumnes, així com la seva orientació i preparació per a estudis superiors, tant universitaris, com de formació professional específica, i per la vida activa.

Article 2n.

Podran accedir als estudis de Batxillerat el alumnes que estiguin en possessió del títol de Graduat en Educació Secundària.

Article 3r.

1. El Batxillerat es desenvoluparà en les següents modalitats: a) Arts; b) Ciències de la Naturalesa i de la Salut; c) Humanitats i Ciències Socials; d) Tecnologia.

2. Les diferents modalitats del Batxillerat s'atendran a la triple finalitat formativa, orientadora i preparatòria en relació amb els corresponents àmbits culturals que defineixen cada modalitat.

3. Les diferents modalitats del Batxillerat asseguraran, així mateix, una formació bàsica de caràcter professional i una maduresa personal que faciliti la transició dels alumnes a la vida activa.

Article 4t.

El Batxillerat contribuirà a desenvolupar en els alumnes les següents capacitats:

a) Dominar la llengua castellana i la llengua oficial pròpia de la Comunitat Autònoma.

b) Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una llengua estrangera.

c) Analitzar i valorar críticament les realitats del món contemporani i els antecedents i factors que hi influeixen.

d) Comprendre els elements fonamentals de la investigació i del mètode científic.

e) Consolidar una maduresa personal, social i moral que els permeti actuar de forma responsable i autònoma.

f) Participar de manera solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.

g) Dominar els coneixements científics i tecnològics fonamentals i les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat escollida.

h) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària com a font de formació i enriquiment cultural.

i) Utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal.

Article 5è.

El Batxillerat s'organitzarà en matèries comunes, matèries pròpies de cada modalitat i matèries optatives.

Article 6è.

1. Seran matèries comunes del Batxillerat les següents: Educació Física, Filosofia, Història, Llengua Castellana, Llengua Oficial pròpia de la corresponent CA i Literatura, Llengua estrangera

2. Cada una de les matèries comunes es cursarà en els dos anys del Batxillerat o en un de sol. La decisió en aquest aspecte serà adoptada per les Administracions educatives competents.

Article 7è.

Les matèries pròpies de la Modalitat d'Arts seran les següents: Dibuix Artístic I, Dibuix Tècnic, Volum, Dibuix Artístic II, Història de l'Art, Imatge, Fonaments del Disseny, Tècniques d'Expressió Gràfico-Plàstica.

Article 8è.

Les matèries pròpies de la modalitat de Ciències de la Naturalesa i de la Salut seran les següents: Biologia i Geologia, Física i Química, Matemàtiques I, Biologia, Ciències de la Terra i Mediambientals, Dibuix Tècnic, Física, Matemàtiques II, Química.

Article 9è.

Les matèries pròpies de la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials seran les següents: Economia, Grec, Història del Món Contemporani, Llatí I, Matemàtiques aplicades a les Ciències Socials I, Economia i Organització d'empreses, Geografia Humana i Econòmica, Història de l'Art, Història de la Filosofia, Llatí II, Matemàtiques aplicades a les Ciències Socials II.

Article 10è.

Les matèries pròpies de la modalitat de Tecnologia seran les següents: Física i Química, Matemàtiques I, Tecnologia Industrial I, Dibuix Tècnic, Electrotècnia, Física, Matemàtiques II, Mecànica, Tecnologia Industrial II.

Article 11è.

1. Les Administracions educatives organitzaran les modalitats distribuïnt-hi les matèries corresponents a cada una d'elles en les dos cursos que componen el Batxillerat.

2. Els alumnes hauran de cursar sis matèries pròpies de la Modalitat triada, en el conjunt dels dos cursos del Batxillerat.

Article 12è.

1. Les Administracions educatives fixaran les matèries optatives del Batxillerat, així com el número que els alumnes n'hauran de superar en cada un dels cursos del Batxillerat.

2. Els alumnes podran triar com a matèries optatives, no solsament les que resultin del que preveu l'apartat anterior, sinó també, qualsevol de les matèries definides com a pròpies de les diferents modalitats, d'acord amb el que a l'efecte determinin les Administracions educatives en funció de les possibilitats d'organització dels Centres.

Article 13è.

1. Els aspectes bàsics del currículum del Batxillerat seran establerts pel Govern d'acord amb el que disposa en l'article quart, apartat 2, la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.

2. Les Administracions educatives competents establiran el currículum de les diferents matèries del Batxillerat, del que formaran part en qualsevol cas els aspectes bàsics del currículum al que es refereix l'apartat anterior.

Article 14è.

Les Administracions educatives establiran les condicions en les que un alumne que hagi cursat el primer any del Batxillerat dins d'una determinada Modalitat podrà passar al segon en una Modalitat diferent.

Article 15è.

1. En virtut del que estableix l'article 29 de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, els alumnes que cursin satisfactoriament el Batxillerat en qualsevol de les seves Modalitats rebran el títol de Batxiller. Per obtenir aquest títol serà necessària a l'avaluació positiva en totes les matèries.

2. El títol de Batxiller facultarà per a accedir a la formació professional de grau superior i als estudis universitaris. En aquest darrer cas serà necessària la superació d'una prova d'accés, que, juntament a les qualificacions en el Batxillerat, valorarà, amb caràcter objectiu, la maduresa acadèmica dels alumnes i els coneixements adquirits en ell.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.

1. Amb la finalitat de donar compliment al que estableix la Disposició Addicional Segona de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, la Religió Catòlica serà matèria d'oferta obligatòria per als Centres, que així mateix organitzaran activitats d'estudi orientades per a un professor. A l'inici del Batxillerat els pares o tutors dels alumnes, o aquests mateixos si són majors d'edat, manifestaran a la direcció del Centre l'elecció d'una de les dues opcions citades, sense perjudici de que l'elecció pugi modificar-se en el començament de cada curs escolar.

2. La determinació del currículum de la Religió Catòlica correspondrà a la jerarquia eclesiàstica.

3. L'avaluació de l'ensenyança de la Religió Catòlica es realitzarà de manera similar a la d'altres matèries, malgrat que, donat el caràcter voluntari que aquests ensenyaments tenen pels alumnes, les corresponents qualificacions no seran tingudes en compte en les convocatòries que, dins del sistema educatiu i als efectes del mateix, realitzin les Administracions Públiques y en les quals hagin d'entrar en concurrència els expedients acadèmics dels alumnes.

Segona.

1. En virtut del que estableix l'article 53, apartat 4, de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, el Govern establirà les condicions en les que les Administracions educatives podran organitzar proves per que els adults majors de 23 anys pugin obtenir directament el títol de Batxiller.

2. Les proves a les que es refereix l'apartat anterior s'organitzaran de manera diferenciada segons les Modalitats del Batxillerat.

Tercera.

El Govern regularà així mateix el règim de convalidacions entre les ensenyances corresponents a la Formació

Professional específica de grau mitjà i les del Batxillerat, en aplicació del que es disposa a l'article 31, apartat 4, de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.

Quarta.

Els alumnes que hagin acabat el tercer cicle del grau mitjà dels ensenyaments de Música i Dansa a les que fan referència els articles 39 i 40 de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, obtindran el títol de Batxiller si superen les matèries comunes del Batxillerat en virtut del que estableix l'article 41 de l'esmentada llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.

El present Reial Decret té caràcter de norma bàsica. El Ministre d'Educació i Ciència i les autoritats corresponents de les CCAA. podran dictar, dins l'àmbit de llurs respectives competències les normes que siguin precises per a la seva aplicació i desenvolupament.

Segona.

El present Reial Decret entrarà en vigor el dia següent al de la seva publicació en el BOE.

biolinea sa

MATERIAL DE LABORATORIO

MICROSCOPIOS
PREPARACIONES MICROSCÓPICAS
PRODUCTOS QUÍMICOS
REACTIVOS
MATERIAL DE VIDRIO
MATERIAL DE PLÁSTICO
MOBILIARIO
ETC.

C/ Pedro Martel, 38
Telfs. 75 78 70 - 75 13 97
FAX 75 78 70 - PALMA

LA SITUACIÓ DEL PROFESSORAT TÈCNIC DE FORMACIÓ PROFESSIONAL

L'Institut Politècnic com exemple

En el moment actual, l'Institut Politècnic de Palma és un centre anticipat a la Reforma educativa, amb tot allò que implica de centre pioner on convergeixen les mirades, les reflexions, els entusiasmes, les suspicàcies i els desencisos del professorat de Balears que sap que més prest que tard es trobarà impartint els nivells de la RE continguda a la LOGSE. Els mateixos alts responsables del MEC des de Madrid també han destacat aquest paper d'avançat a la RE que té l'Institut Politècnic i jo mateix he atès visitants estrangers del camp de l'educació i informació enviats pel mateix MEC a observar el que es fa al nostre centre.

No són pocs els problemes, els reptes i la feina que queda per endavant. Aquí només tract el tema enunciat.

Tota Reforma Educativa s'ha de fer comptant amb tot el professorat implicat i que aquest -si no ebrí d'entusiasme- almenys l'ha de veure i viure positiva, tant educativament com professionalment. Els canvis necessaris per a una nova pràctica de l'ensenyament adaptada a la RE només serà efectiva si el canvi d'organigrama exterior va acompanyat d'uns canvis en els processos interns de tot el professorat.

Aquesta nova pràctica o nou plantejament educatiu -de disciplina, continguts, metodologia, treball en equip, horaris- ha de ser acceptada pel professorat si veu que se'l consulta, se li ofereix oportunitat d'exercitar els seus coneixements, té facilitats de reciclatge -econòmiques i educatives- i no té motius objectius per veure que ni individualment ni com a col·lectiu -en aquest cas el Professorat Tècnic de Formació Professional: PTF-, es troba discriminat injustificadament amb l'assignació de responsabilitats a l'hora d'impartir nivells de la RE.

L'Institut Politècnic ha vist com desapareix la Formació Professional i viu i veu la progressiva implantació de la RE en els nivells d'Educació Secundària Obligatoria -ESO-, Batxillerats i la nova Formació Professional -Mòduls 2 i 3-, sense que hi hagi unes mesures concretes i suficients per oferir al PTFP una oportunitat d'adaptar-se i acceptar-les noves ensenyances de la RE. Al mateix temps algun d'aquest professors veu com la seva especialitat desapareix, com per sorpresa, sense ser substituïda per la nova FP -o sense un ritme adequat de substitució- i amb poc diàleg per part dels responsables d'aquestes decisions.

Això no vol dir que jo combregui amb postures de defensa numantina de l'antiga FP -tothom ho sap- ni amb cap sector concret d'una especialitat. Crec, però, que la

situació sociolaboral de Palma -i aplicat a Balears per als altres centres- dona lloc suficient perquè el professorat de FP del Politècnic pugui exercir la seva docència, amb les innovacions metodològiques i de contingut per part d'aquest mateix professorat TFP, cosa que jo defens com un dret i una obligació. Això darrer enllaça amb la necessitat de poder dissenyar mòduls des d'aquí i aprovats pels responsables del MEC. Actualment hi ha massa rigidesa i aquí es programa al dictat d'uns gabinets de Madrid la qual cosa contradiu la necessitat de vinculació de la nova FP amb l'entorn socioeconòmic i amb la prioritat que el MEC diu que vol donar a la nova FP, declarant-la fins i tot la figura o la vedette del curs 91/92.

Igualment la supressió de l'antiga FP o d'un mòdul de la nova ha d'anar precedit i acompanyat d'un diàleg efectiu i oferta d'oportunitats al professorat afectat.

Un altre problema és quí ha d'impartir disciplines concretes a la nova RE i allò que concretament afecta el PTFP. Tenint ara la LOGSE -amb alguns punts per desplegar-, un esborrany d'adscripció -més referit al Batxillerat i ESO- i alguna circular per a mòduls 3.

Aquest problema ha creat, crea i crearà més d'un conflicte i això no és per almar-se, però sí que el que se faci al politècnic té un valor exemplificador i crea precedent. La solució a aquests conflictes ha de servir per prefigurar la futura normativa d'adscripció definitiva i per resoldre positivament els contenciosos que els antics col·lectius de FP: professorat de tecnologia, professorat de pràctiques i professorat de l'àrea comú puguem tenir. -Ara ja se sap que només hi ha dos cossos els de PTFP i el de Professorat de Secundària-.

Al nivell de normativa ministerial, RD o OM l'únic canal que conec és la consulta i la negociació entre les autoritats educatives i el professorat ja sigui a través de sindicats o usant altres vies per tenir opinions i postures que representin el professorat. Aquest nivell no és el que tracta aquí, només vull recordar que és de cabdal importància i que tota discussió i acció s'ha de fer en temps i abans de publicar-se en el BOE la normativa.

A nivell de l'Institut Politècnic voldria dir alguna cosa:

a) Tota adscripció de disciplina -assignatura àrea- que no consti clarament a la LOGSE ha de ser consultada i decidida per la Direcció General corresponent, que ho haurà

de fer en la línia de la futura normativa. Per això tant la direcció del centre com la provincial hauran de ser àgils i clares en la comunicació. Al seu torn, sembla allò més adient que el professorat que tengui consultes o discrepàncies en aquest punt s'adrexi, o bé al seu sindicat representant del professorat, o directament a les autoritats educatives amb responsabilitat en aquest punt que no són la direcció del centre i (probablement) tampoc la provincial encara que aquestes podran i voldran fer de canals.

b) Afegit a la qüestió de la futura normativa d'adscripció i al punt anterior, s'haurà de tenir en compte que ja des dels inicis de la RE el PTFP imparteix l'àrea de tecnologia a l'ESO.

c) Respecte als mòduls 3 de la nova FP la LOGSE diu que el PTFP exercirà la seva funció docent a la Formació Professional Específica que inclou els mòduls 2 i 3, mentre deixa a una futura normativa la possible funció docent dels PTFP a l'ESO i al Batxillerat. També atribueix la docència de la FP al professorat d'ES que la compagina amb l'ESO i el Batxillerat. Per això crec que la introducció dels mòduls 3 al Politènic, com a part de la FP específica, ha d'anar acompanyada de l'oportuna consulta de les autoritats educatives per aclarir el PTFP que pot impartir alguna o algunes assignatures o àrees dels mòduls 3. La docència als mòduls 3 és compartida amb el professorat d'ES. Crec que els dos cossos hi han de tenir accés real a partir dels coneixements i l'especialitat adquirida i la disciplina a impartir afegint-hi, el reciclatge que correspongui sense que cap cos pretengui una exclussiva.

Nota:

Ja a punt d'entrar, aquest escrit, a màquines, el lector/ lectora veurà que el paràgraf a) fa una referència molt concreta al Politènic, i respecte al b) s'ha d'entendre que hi express una opinió a favor d'adscriure el PTFP - no en exclussiva - a l'àrea tecnològica de l'ESO. Dins l'antiga FP el professorat de pràctiques tenia una responsabilitat a segon grau -àrea de pràctiques- que formava part d'un currículum d'ensenyament secundari que podia conduir a COU o a Escoles Universitàries d'Enginyeria. Em reafirm amb allò dit del reciclatge que el MEC sempre fa a la baixa i aquí ho ha de fer a fons.

Guem Daviu Vich.
Professor de l'Institut Politènic. Palma



CENTRO DE RECURSOS PARA LA ENSEÑANZA DE LA LENGUA

INGLÉS
ALEMÁN
FRANCÉS
ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS
ESTANCIAS LINGÜÍSTICAS
VIDEO-AUDIO
SOFTWARE

OTROS FONDOS

EDUCACIÓN DE ADULTOS
PSICOMOTRICIDAD. SECO-OLEA

LEZAMA



HORARIO

lunes a viernes 10-13,30h. y 16,30-20 h.
sábados 11-13,30 h.

Francisco Suau, 14a bajos.
Tfno.: 744476, fax: 761499
07010 Palma de Mallorca

**SERVEI DE LLIBRES
EXTRANGERS
LLIBRES DELS PAÏSOS
CATALANS
JOGUINES I LLIBRES
INFANTILS**



Carrer d'en Rubí, 5
Telèfon 71 38 21
07002 PALMA

ESTUDI I VALORACIÓ DE LES ACTITUTS DE LA COMUNITAT ESCOLAR DAVANT LA INTEGRACIÓ D'INFANTS AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

Un tema sempre present dins el camp de l'educació és la important influència que tenen les actituds en front d'un procés d'ensenyament-aprenentatge, però quasi sempre ens basam en observacions subjectives i creences més o manco encertades.

Per aquest motiu es va decidir fer una anàlisi de quina era en realitat la veritable actitud en relació a la integració d'infants amb necessitats educatives especials dins les nostres comunitats escolars.

La hipòtesi de treball era: Que el fet de conviure amb infants amb necessitats educatives especials conduïa, necessàriament, a una millora de les actituds en relació a la seva incorporació a l'escola ordinària i a l'acceptació del seu dret a unes oportunitats educatives iguals que la resta d'infants.

1.- DISSENY

1.1. Subjectes

L'anàlisi es va centrar en tres col·lectius: alumnes, pares/mares i mestres.

Es va seleccionar una mostra de tres centres -un de quinze unitats amb una aula d'educació especial, un altre de setze unitats amb una aula d'educació especial i experiència d'integració fins a quart d'EGB i un darrer de vuit unitats sense aula d'educació especial ni integració- i de cada un d'ells es va seleccionar un grup corresponent al:

-20% d'alumnes dels cicles mitjà i superior -un total de 108-

Els alumnes del cicle inicial varen ésser descartats per la dificultat de la recollida de dades utilitzant un qüestionari.

-20% de pares o mares de tot el centre -un total de 94-

-100% de professorat de tot el centre -un total de 44-

1.2. Procediment

El procediment va ésser el lliurament al professorat dels qüestionaris; els aplicaren als seus grups de classe i s'encarregaren de repartir i recollir els qüestionaris dels pares/mares -aquests amb un full explicatiu de la finalitat-.

Cal dir que la col·laboració del professorat va ésser molt gran i molt valorada ja que sense ella aquesta investigació era impossible.

1.3. Variables

Alumnes:

Coneixement d'infants amb necessitats educatives

especials.

Relació amb infants amb necessitats educatives especials.

Amistat amb infants amb necessitats educatives especials.

Cicle en el qual es troben.

Pares/mares:

Coneixement d'infants amb necessitat educatives especials.

Valoració de la incorporació dels infants amb necessitats educatives especials a l'aula del seu fill/filla.

Valoració de l'amistat del seu fill/filla amb infants amb necessitats educatives especials.

Edat.

Mestres:

Experiències de treball amb infants amb necessitats educatives especials.

Valoració de quin ha d'ésser el grau d'integració a l'aula ordinària dels infants amb necessitats educatives especials.

Valoració de l'aportació a l'escola de la integració d'infants amb necessitats educatives especials.

1.4. Disseny del qüestionari.

Sols es contemplaven les dades més significatives per raons de temps i capacitat de treball i anàlisi.

Cada variable analitzada contemplava una pregunta amb un menú de quatre respostes valorades d'1 a 4 -gens d'acord, poc d'acord, quasi d'acord i molt d'acord-.

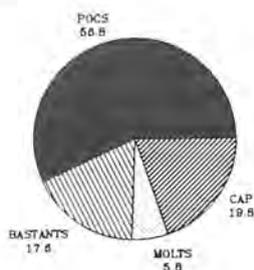
L'enquesta es va realitzar de forma anònima.

2.- ANÀLISI DE LES VARIABLES.

2.1. Alumnes.

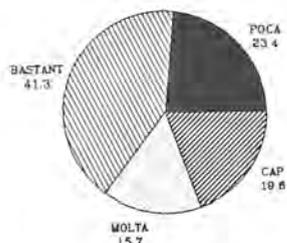
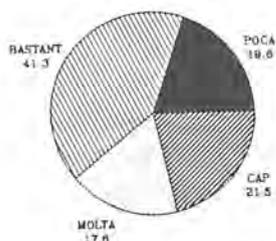
Qüestionaris repartits: 108, recollits: 102, % 94'4.

2.1.1. Coneixement d'infants amb necessitats educatives especials.



2.1.2. Relació amb infants amb necessitats educatives especials.

2.1.3. Amistat amb infants amb necessitats educatives especials.



2.1.4. General

És significatiu que:

-Els infants del cycle mitjà diuen conèixer més infants amb necessitats educatives -un 15'68% entre molt i bastant- que els del cycle superior - un 7'84% entre molt i bastant-.

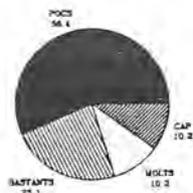
-El mateix succeeix en la variable «tenir relació» -un 43'12% entre molt i bastant al cycle mitjà i tan sols un 15'68% al cycle superior-.

-Malgrat que el coneixement, de forma global, es situa en un 76'6% que en coneixen pocs o cap, la variable relació o amistat es situa per damunt del 57% entre molta o bastant.

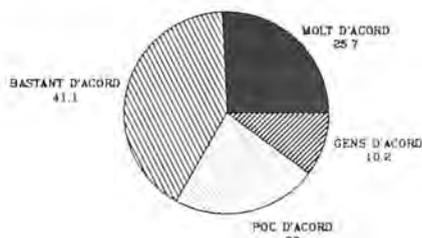
2.2. Pares/mares.

Qüestionaris repartits: 94, recollits: 78, % 82'9.

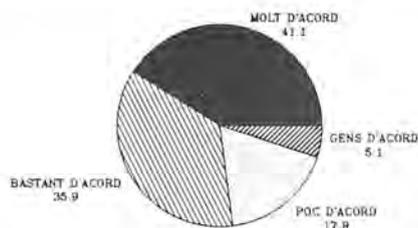
2.2.1. Coneixement d'infants amb necessitats educatives especials.



2.2.2. Valoració de la incorporació dels infants amb necessitats educatives especials a l'aula del seu fill/filla.



2.2.3. Valoració de l'amistat del seu fill/filla amb infants amb necessitats educatives especials.



2.2.4. General.

Es significatiu que:

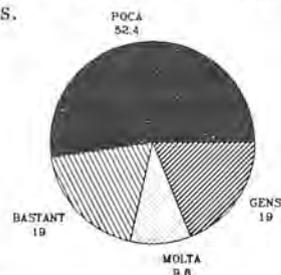
-Dels que valoren com a positiva la incorporació d'infants amb necessitats educatives especials als centres dels seus fills/filles, el 57'7% tenen entre 35 i 39 anys. I el 69'2% duen els seus fills/filles a un centre amb infants integrats, mentre que el 30'8% no. -Aquesta darrera dada no vol dir que triïn el centre en relació a si té o no integració-.

-Dels que valoren com a positiva l'amistat dels seus fills/filles -77% entre molt i bastant d'acord- un 40% diuen conèixer molts o bastants infants amb necessitats educatives especials, mentre que els que la valoren com a negativa -23% entre poc o gens d'acord- el 77'7% diuen conèixer pocs o cap infant amb necessitats educatives especials.

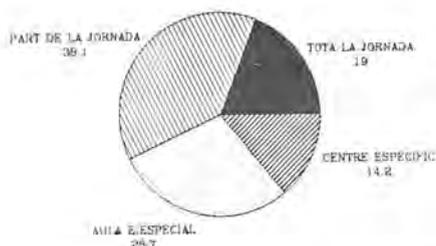
2.3. Mestres.

Qüestionaris repartits: 44, recollits: 42, % 95'4.

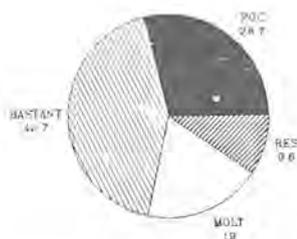
2.3.1. Experiències de treball amb infants amb necessitats educatives especials.



2.3.2. Valoració de quin ha d'esser el grau d'integració a l'aula ordinària dels infants amb necessitats educatives especials.



2.3.3. Valoració de l'aportació a l'escola de la integració d'infants amb necessitats educatives especials.



2.3.4. General.

És significatiu que:

-El 83'3% que tenen molta o bastanta experiència amb infants amb necessitats educatives especials, valoren com a positiva la integració durant tota la jornada a l'aula ordinària, i sols el 16'7%, part de la jornada.

-El 61'9% valoren molt o bastant l'aportació de la integració a l'escola i sols el 9'6% valoren com a nul·la aquesta aportació.

-El 18'2% dels que tenen poca experiència valoren com a solució l'aula d'educació especial, mentre que el 45% valoren la jornada partida a l'aula ordinària, el 27'2%, tota la jornada i sols el 9'6%, el centre específic.

3.- VALORACIÓ DE L'ANÀLISI DE LES DADES.

3.1. Alumnes

La primera conclusió possible és que el coneixement d'infants amb necessitats educatives especials es produeix bàsicament dins el seu entorn escolar, la majoria d'alumnes dels dos centres amb aula d'educació especial o experiència d'integració diuen conèixer altres companys/es amb necessitats educatives especials.

Al mateix temps, la incorporació de la integració a les aules ordinàries afavoreix l'establiment de la relació i l'amistat amb els infants amb n.e.e.; del 57% que diuen tenir relació o amistat amb infants amb n.e.e., el 56% es

troben al centre d'integració i sols el 19% al centre sense cap experiència.

Els alumnes dels grups on el/la seu/va mestre/a té una actitud més favorable a la permanència dels alumnes amb n.e.e., augmenten el seu nivell de relació o amistat passant d'un 18% a un 64%.

Dels infants que diuen conèixer molts o bastants infants amb n.e.e. la gran majoria confirmen després tenir relació o amistat amb ells.

3.2. Pares/mares

La dada més important pot ésser la positiva resposta que té aquest col·lectiu en l'acceptació de la incorporació dels infants amb n.e.e. als centres dels seus fills/filles - un 66'8% - i sols un 10'2% es consideren gens d'acord amb aquesta possibilitat.

El fet de dur els seus infants a un centre que té alumnes integrats condueix en un 71'1% a valorar com a positiva aquesta experiència.

El 77% es consideren molt o bastant d'acord amb l'amistat dels seus fills/filles amb infants amb n.e.e., d'aquests el 79'3% els porta a un centre amb integració, això pot induir a pensar que la situació afavoreix l'acceptació i valoració d'aquesta realitat.

La variable edat pot ser que no tingui molta relació per considerar-la una dada significativa, ja que l'edat dels alumnes du necessàriament a situar l'edat dels pares/mares dins uns límits preestablerts.

3.3. Mestres

El primer aspecte a destacar és la consideració de tenir poca experiència en el treball amb infants amb n.e.e., aportada per un 71'4%, dels que el 69% corresponen al centre sense cap tipus d'integració i sols un 12% al centre amb integració i aula d'educació especial.

Segon aspecte: que un 42'9% valori com a situació vàlida l'aula d'educació especial o el centre específic, pot ésser interpretat com que implícitament es manifesta un sentiment de falta de formació per aquesta tasca i, al mateix temps, una inseguretats d'esser capaços de realitzar-la correctament amb les condicions de diversitat que ja es donen a les escoles.

Tercer aspecte: que el 38'3% valori que la integració aporta poc o gens a l'escola cal enquadrar-lo dins el fet de considerar que els recursos oferts i donats pel Ministeri, es consideren molt insuficients per afrontar amb un criteri de realitat i èxit aquesta nova tasca educativa.

En canvi els que majoritàriament valoren la integració com a molt positiva per l'escola, valoren més l'aportació humana dels propis infants integrats que les dificultats que comporten a nivell educatiu.

El quart i darrer aspecte és que el 83'3% dels que tenen

molta o bastant experiència amb infants amb n.e.e. valoren com a positiu el grau més alt d'integració dins l'escola.

4.- CONCLUSIÓ.

Retornant a la hipòtesi plantejada a l'inici de la planificació d'aquesta investigació

•El fet de conviure amb infants amb n.e.e. conduïa, necessàriament a una millora de les actituds en relació a la seva incorporació a l'escola ordinària i a l'acceptació del seu dret a unes oportunitats educatives iguals que la resta d'infants».

Es pot assegurar que si bé no soluciona tots els problemes i les actituds negatives, sí que fa que aquestes minvin de forma important, afavorint la naixença d'actituds molt més integradores.

Sempre és un fet que la millor informació és la que cada un de nosaltres pot rebre de forma directa i dins el nostre entorn més proper.

Malgrat tot, cal planificar tasques d'informació i formació per complementar l'actuació directa de la integració a l'escola.

Ricard VILA BARCELO



LLIBRES DE TEXT LLIBRERIA GENERAL

I CARTES NAUTIQUES

C. ARABI 12 - 14 TFNO. 72 56 16 07003 PALMA DE MALLORCA

Viajes Barceló

INFORMACIÓ I RESERVES:

Padre Molina, 43 Palma Tfn: 203010-203808

OFERTA ESPECIAL GRUPS D'ESTUDIANTS

ESQUÍ A SUPER ESPOT

6 dies

- Sortides els dissabtes, regrés els divendres
- Vaixell
- Traslats Barcelona/Super Espot/Barcelona
- 5 dies en pensió completa (dinar a les pistes)
- Allotjament a peu de pista
- 5 dies material d'esquí
- 5 dies remuntadors il·limitats
- Curset 10 hores

30.500 ptes. Grups mínims de 35 persones

ESQUÍ A ANDORRA

7 dies

- Sortides els diumenges, tornada els dissabtes
- Avió regular d'Aviaco
- Traslats Barcelona/Andorra/Barcelona
- 6 dies en pensió completa (dinar a les pistes)
- 5 dies material d'esquí
- 5 dies remuntadors il·limitats
- Curset 15 hores

37.950 ptes. Grups mínims de 35 persones

BARCELONA CULTURAL

Programa 1 dia
Vaixell + Autocar + Guia
Zoo + Museu de la
Ciència i Planetari
Beremar + dinar + sopar

7.800 ptes

Programa 2 dies
Vaixell + Autocar + Guia
Zoo + Museu de la Ciència
i Planetari + Nou Camp
Sagrada Família i Parc Güell
Pensió completa

14.300 ptes

AVENTURA JUNIOR

Vaixell + Autocar +
Pensió completa
Rafting, Mountain bike
Karts, Hípica
P.N. Aigües Tortes
Andorra

31.900 ptes

BATXILLERAT



ESCOLA DE FORMACIÓ
EN MITJANS DIDÀCTICS

CURS DE PREPARACIÓ PER A OPOSICIONS D'EGB ANY 1992

100 hores :25 de formació general i 75 d'especialitat

ESPECIALITATS:

anglès

català

música

preescolar

RATIOS:

formació general: grups de 25-30

formació especialitat: grups de 10-15

DATES:

febrer-juny

5 hores setmanals (horabaixes)

PREUS ESPECIALS PELS AFILIATS A L'STEI

INFORMACIÓ:

Escola de Formació en Mitjans Didàctics

C/ Ortega y Gasset, 9 - 07008 Palma

Telèfon: 418626 - Fax: 415640

BATXILLERAT



CONSELLERIA DE TREBALL I TRANSPORTS
DIRECCIÓ GENERAL DE
FOMENT DE L'OCUPACIÓ
I ACCIÓ FORMATIVA
GOVERN BALEAR



Fons Social Europeu

MEMBRE DE L'ELISE
(PROGRAMA COMUNITARI)

XARXA EUROPEA D'INFORMACIÓ
SOBRE EL DESENVOLUPAMENT
LOCAL I LES INICIATIVES
LOCALS DE FORMACIÓ

CONTACTE PRIVILEGIAT
PROGRAMA «HOTREC»

PROGRAMA EUROPEU
DIRIGIT A JOVES DE 18 A 25 ANYS
-FORMACIÓ HOTELERA
-CONEIXEMENT D'IDIOMES

MEMBRE DE LA
INTERNACIONAL
CERTIFICATE CONFERENCE
(I.C.C.)

DESENVOLUPAMENT DE
CURSOS I EXÀMENS EN
LLENGÜES ESTRANGERES
- 11 PAÏSOS
- 30.500 CANDIDATS
- 350 CENTRES

COORDINADORA DE LA
XARXA EUROPEA
«EUROPARTENARIAT»
CAP A UNA XARXA
TRANSNACIONAL DE FORMACIÓ

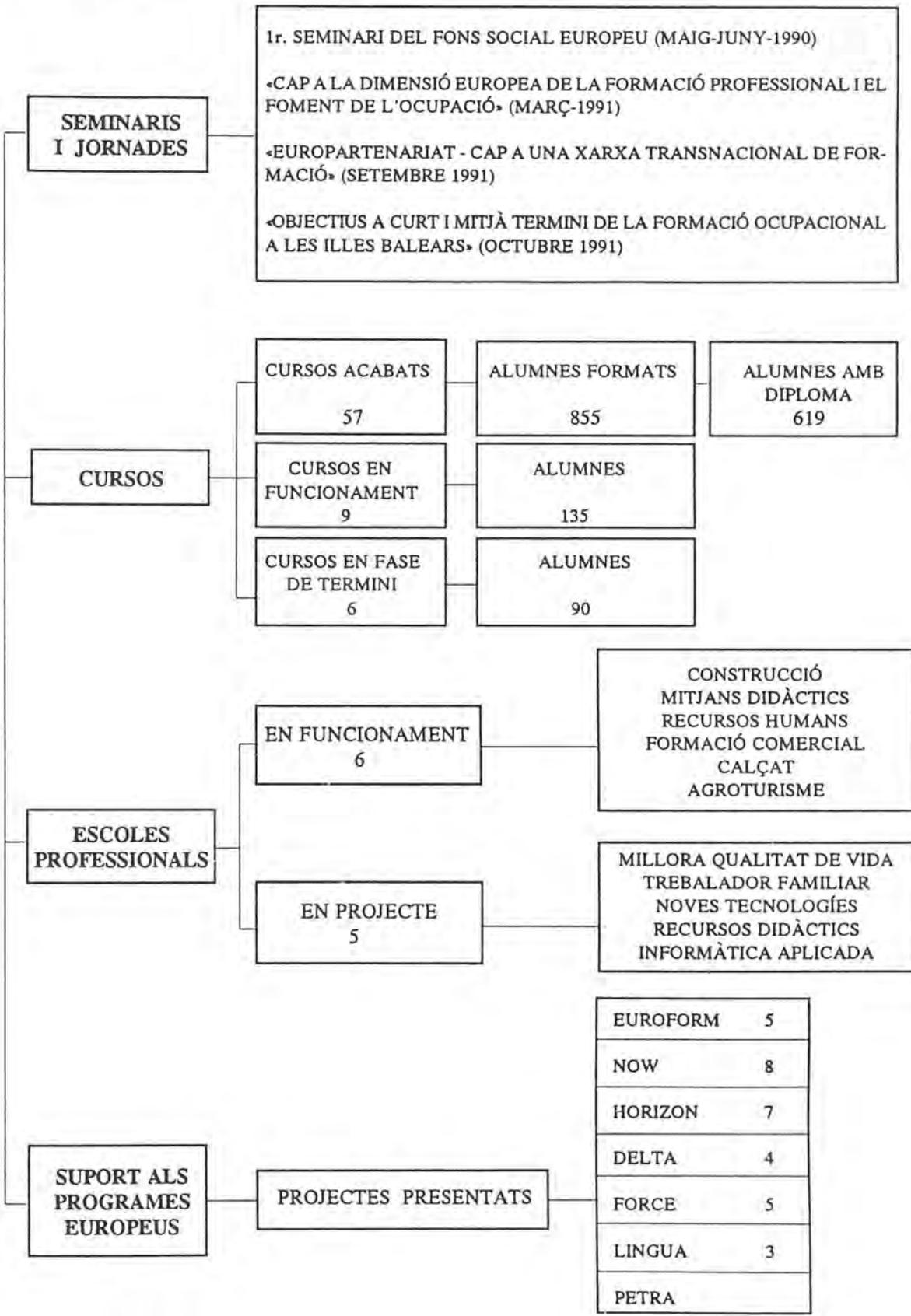
OBJECTIUS:
-INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES
I PROJECTES
-REALITZACIÓ DE PROJECTES
CONJUNTS DE FORMACIÓ
OCUPACIONAL
-CONTACTES EUROPEUS
-ACCÉS ALS MITJANS DE
FINANÇAMENT COMUNITARIS
-CONJUNCIÓ A NIVELL EUROPEU

BATXILLERAT

ACTIVITATS DESENVOLUPADES PER LA DIRECCIÓ GENERAL DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ I ACCIÓ FORMATIVA DE LA CONSELLERIA DE TREBALL I TRANSPORTS DEL GOVERN BALEAR

PISSARRA 60
NOV-DES
1991

DIRECCIÓ GENERAL DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ I ACCIÓ FORMATIVA



BATXILLERAT

L'HORARI LECTIU ESCOLAR CREADOR DE NOUS ESPAIS I FORMES DE TEMPS LLIURE. COMPARACIÓ DE DOS CENTRES AMB HORARIS DIFERENTS.

La distribució horària de la jornada lectiva escolar a l'EGB provoca, ara per ara, agres polèmiques sobre el rendiment dels alumnes, la seva sociabilitat -irritabilitat- nous costums familiars, temps per a la formació del professorat, etc. Però són poques les dades de la realitat que s'aporten en un altre sentit.

A l'estudi del temps lliure dels alumnes del cicle superior al municipi de Capdepera (curs 89/90) realitzat pel servei municipal d'orientació educativa, les dades comparatives entre la jornada contínua -de 9 a 14 hores- i jornada partida -de 9 a 12 i de 14,30 a 16,30- ens revelaven no sols una major dinàmica, sinó l'aparició de noves pautes tant en el lleure com al mateix entorn i costums socials.

Capdepera és un municipi de 7.200 habitants, dels quals quasi la meitat són immigrants. Com tot municipi costaner ha tengut un gran desenvolupament econòmic els darrers 25 anys basat en el turisme. L'augment de la població i de les places hoteleres -21.000 en l'actualitat- ha donat lloc a que s'establissin dos nuclis importants de població:

Capdepera, nucli interior i antic que compta amb una escola, S'Alzinar, de 19 unitats amb servei de menjador i jornada partida. Compta també, amb dues unitats de pre-escolar de les religioses.

Cala Rajada, nucli costaner i recent amb un centre escolar, S'Auba, de 20 unitats i amb horari lectiu continuat des de fa dos anys. L'APA del centre organitza activitats complementàries els horabaixes que van des de l'estudi dirigit, a psicomotricitat, alemany, ceràmica, ball de bot, judo, tennis i mecanografia. A algunes activitats els pares paguen quotes suplètores.

Donades les característiques del municipi, les diferències poblacionals són tant sociològiques com de personalitat, d'adaptació o altres tipus.

El fracàs escolar no ve donat ni pel tipus d'horari ni per la condició socio-lingüístico familiar. En el quadre següent podem veure les dades prou significatives de la llengua parlada i del nombre de repetidors el curs 89/90.

LLENGUA PARLADA A CA SEVA	REPETIDORS PER EDAT
Català 27,4%	11 anys 2%
Castellà 51,6%	12 anys 36%
Cat./Cast. 20%	13 anys 48%
Altres 1%	14 anys 98%
	15 anys 100%

L'enquesta s'aplicà a tots els alumnes de cicle superior d'ambdós centres seguint el model d'enquesta de la Comissió de Planejament de l'Ajuntament de Barcelona (1.985). El total d'alumnes enquestats fou de 252.

L'enquesta contempla sis àmbits diferents de passar el temps lliure:

- 1- En relació a l'escola
- 2- No organitzat
- 3- Mitjans de comunicació
- 4- Organitzat (associatiu)
- 5- Oci comercial
- 6- Activitats culturals.

L'utilització del temps lliure entre les dues escoles es diferencia en alguns aspectes:

- La realització d'altres estudis -idiomes, mecanografia...-, des de un 52% a Cala Rajada a un 11% a Capdepera.

- El temps dedicat als mitjans de comunicació, especialment la televisió a l'hora de dinar, un 48% a Capdepera i un 18% a Cala Rajada -en aquest punt s'ha de tenir en compte la programació-.

- La pràctica d'activitats organitzades: esports, dansa, ballet, arts plàstiques, música i instruments, determinades per una part pel lloc -Capdepera o Cala Rajada- on es realitzen i, per altre, per les hores lliures el capvespre, evidentment els alumnes amb horari continuat poden gaudir d'aquestes activitats amb més facilitat.

Anàlitzar el temps lliure dels preadolescents suposa establir uns criteris de coneixement de l'edat en la qual comencen a avorrir-se, a no saber què fer, a poder decidir, a gaudir de certa independència horària, de paga setmanal..., totes les característiques que, a poc a poc, l'aproparan a l'adult i, per tant, la recerca i desenvolupament del seu espai social és fonamental.

I és que "tota transició juvenil té lloc i es realitza en espais molt definits i socialment estructurats: la família, l'escola, el treball, el carrer, l'acció col·lectivo-institucional, el temps disponible, anomenat eufemísticament lliure, etc. La pràctica juvenil es defineix segons l'espai que especifica una xarxa de relacions ben diferenciades" -Projecte jove de Barcelona, 1.985, pag. 19-.

De tota manera es fa necessari crear espais socio-educatius entre la família i l'escola, amb un teixit associatiu que les canalitzi: educadors, l'escola com espai no acadèmicista, relacions amb altres comunitats; accés a tots els recursos socio-culturals, foment d'activitats

minoritàries, accés als mitjans de comunicació locals; i que els mateixos joves les puguin gestionar. En definitiva, desenvolupar el que s'anomena espai no formatiu.

Es pot confirmar, una vegada més, que cada espai social defineix al jove amb unes característiques concretes, i la temporalització de les activitats hi contribueix.

És cert que l'establiment de la jornada contínua comporta unes repercussions econòmiques a tota la comunitat, que s'ha de partir d'un consens d'aquesta, que s'ha de garantir l'accés a tothom. Que els espais escolars s'han de readaptar, ja que poden sorgir els al.lots hiper-ocupats, estressats o institucionalitzats. I que es pot caure en una radicalització d'escola aprenentatge costós i penós -educació formal-, i com a centre d'activitats alternatives d'aprenentatge gratificant -educació no formal-.

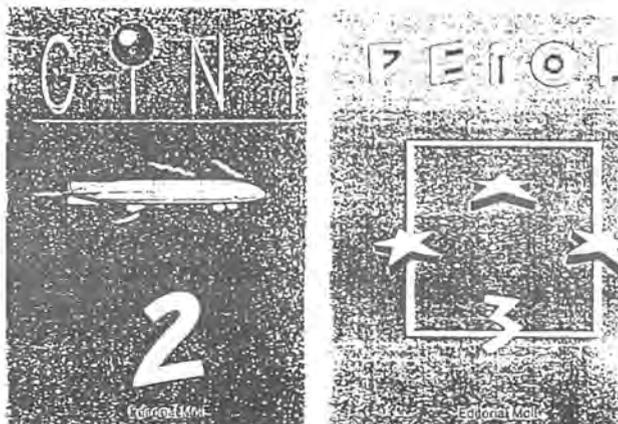
Però si vertaderament és positiu pel desenvolupament de l'infant i del jove no ha de ser obstacle per a la seva implantació.

A partir d'aquestes dades creim que es fa necessari seguir realitzant estudis sobre el tipus de jornada, la seva influència escolar i social, tant en el que suposa acadèmicament respecte al rendiment escolar del nin, com als canvis familiars-socials de temps que això pugui suposar....

Pere CORTADA i Maria ANTICH.
SMOE Capdepera

NOVETAT

Amb la publicació dels llibres DEIOL 3 i GINY 2, s'ha completat tot el cicle d'ensenyament del Català de primer d'EGB fins a BUP i FP, usant les tècniques d'aprenentatge més avançades



editorial
MOLL

Torre de l'Amor, 4. Apartat 142
Tels. (971) 72 41 76 - 72 44 72
07001 PALMA DE MALLORCA



**Llibreria
Jaume de Montsó**

Filosofia
Art
Llibres de Text
i General

Papa Joan XXIII, 1er B.
Geranis Centre
07002 Palma
Tel. 72 19 31

CURRICULUM ESCOLAR

Centro de Educación para Personas Adultas

CURS DIRIGIT AL PROFESSORAT DE PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA

INICI MATRICULA	11 de novembre de 1991
INICI CURS	9 de gener de 1992
PREU	6.000 pts. (inclòs material i professorat especialitzat)

▼
.....
INFORMACIÓ

RADIO ECCA
c/ Gilabert de Centelles, 2 - Ents. A
Tlfs: 971/ 46 33 21 - 46 54 88

A BALTASAR DARDER, «IN MEMORIAM».

*Parlament unitari pronunciat per Josep M^a Llompart en
l'acte d'homenatge a Baltasar Darder*

Quan de cop, impensadament, en el nivell més punyent de la sorpresa, desapareix una persona com és en Baltasar Darder, en el ple de les seves tasques, de les seves facultats, de les seves il·lusions i de les seves inquietuds, no em puc estar d'evocar aquella elegia plena de serenor i de patetisme que Joan Maragall va dedicar a un heroi modernista -«un distinguit sportman», com deien en iniciar-se el segle que ara s'acaba- que va caure, lluitador, al marxar a la lluita i glària per guerres i corones fins que tot de cop s'havia esllanguit per terra amb els ulls admirats. I he de recordar-los, els versos insignes, encara que els hagi de buidar de connotacions nietzscheanes o, si tant voleu, prefeixistes. El nostre Baltasar Darder no glària, en efecte, per guerres, ni per corones, sinó amb exemplar senzillesa, amb profunda humilitat, per retre servei a un temps i a un país, i les seves lluites, incruentes i constants, empreses amb tenacitat i amb



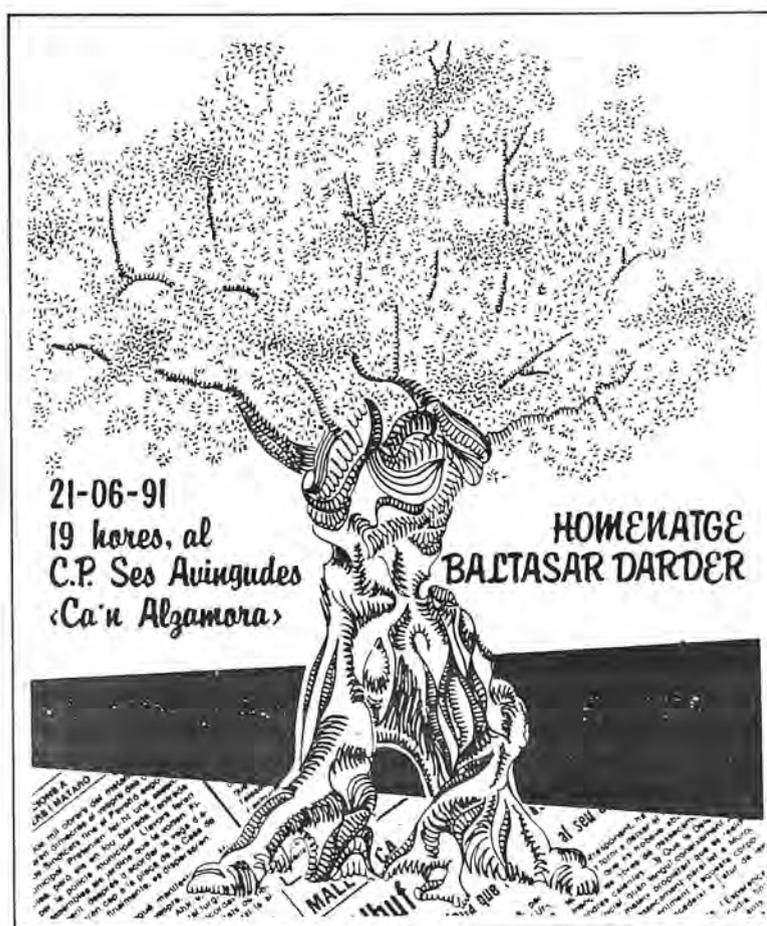
esperança, eren ben diferents de la del superhome estil «belle époque». Hi ha, emperò a l'estremidosa poesia maragallana, una frase ben senzilla que, col·locada sàviament dins el context, expressa amb emoció incomparable i amb tota la profunditat que exigeix, la tragèdia d'una absència, la desaparició absurda, com si fos per un truc de màgia, d'una persona que ens era a la vora i amb la qual comptàvem a nivell de costum confortador. «Ell ja no hi era», diu Maragall, i dins aqueixes paraules tan grises, tan manuals, encerta a vessar-hi tot l'estupor d'una mort prematura, revoltant de tan mancada de sentit.

Baltasar Darder ja no hi és. Així, senzillament; sense remei i per sempre. Com que no va estar malalt ni va esser d'aquelles persones que es van morint any rere any, cada dia una miqueta més, el tendrem sempre present en la plenitud de les pròpies facultats i en el bull d'aquelles

activitats a les quals va consagrar la seva vida: el servei propi d'un militant de la cultura, de la pedagogia i de la ciutadania d'aquest país nostre, d'aquests països nostres, que varen esser el seu goig i el seu neguit, la seva il·lusió i el seu temor.

La biografia de l'amic desaparegut té les lluïssors paradigmàtiques d'uns anys -la dècada dels setanta- travessats per les ales de l'esperança d'aquella pàtria que,

malmenats. El recordaré sempre, sobretot, a casa, quan va venir, no fa gaire, a cercar un article sobre la figura de Francesc de B. Moll, que m'havia demanat per a Pissarra, la revista de l' STEI. No el vaig trobar gen ni mica fatigat, gens ni mica canviat; en el seu rostre es reflectien aquelles mateixes il·lusions, aquells mateixos neguits. En Baltasar Darder era un dels que no s'havien deixat vèncer ni pel derrotisme ni pel desencís. Tal volta aqueixa fermesa en



segons les belles paraules de Josep Carner, encara no és nascuda com l'hem somiada els seus fills. Mestre d'escola, animador juvenil al barri de la Soledat, col·laborador dels Escoltes de Mallorca, promotor i directiu del Centre d'Estudis de l'Esplai, professor de català, treballador, finalment de l' STEI, i sempre nacionalista fervorós, Baltasar Darder es va desviure perquè algun dia pugui fer-se realitat el nostre somni d'una pàtria. El record a les Juntes de l'Obra Cultural Balear, actiu i tens, apressat i frissós, pragmàtic i eficaç; el record a tantes i tantes aventures tramades en favor de la nostra llengua, de la nostra cultura, dels nostres països

l'esperança va esser allò que el va empènyer a realitzar la seva militància política en el marc del PSM.

D'aquell dia ençà no l'he tornat a veure; no el tornaré a veure mai més, perquè tot de cop s'és esllanguit per terra amb els ulls admirats. Resta el seu exemple i el seu esforç. Un esforç que, si giram la vista cap enrere, si consideram els avanços que, malgrat tot, hem anat fent, comprendrem que no haurà estat endebades i que gràcies a persones com en Baltasar Darder, gràcies a la seva tasca abnegada, quotidiana i tenaç, la pàtria somiada, el país que encara no existeix, arribarà algun dia a fer-se tangible i meravellosa realitat.

PISSARRA 60
NOV-DES
1991



TULIP DC 286-16

PROCESSADOR INTEL 80286 A 16 MHZ
MEMÒRIA RAM DE 1 MB AMPLIABLE A 17 MB
DISC DE 40 MB
DISQUETERA 3,5" DE 1,44 MB
MONITOR VGA MONOCROM 14"
TECLAT 102 TECLES

195.000 PTES

MATEIXA CONFIGURACIÓ A COLOR 234.000 PTES
ALTRES MODELS EN OFERTA

MAC
INFORMATICA

Cecili Metel, 7 - 07003 Palma
TEL: 971 / 721377
FAX: 971 / 727902

BATXILLERAT

DE LLENGÜES, DIALECTES, ESCOLES I NACIONALITATS.

(CARTA ALS AMICS MALLORQUINS).

Aviat farà set anys que vaig sortir de Mallorca i que sóc pelegrí per terres europees de l'altra costat dels Alps; aquest esperit vianant m'ha permès conèixer, entre altres coses, els sistemes escolars de distints països. Permeteu-me que avui distregui una mica la vostra atenció parlant una estona dels plantejaments lingüístics de dos sistemes escolars que conec força bé: el suís i el francès. He dit que els conec força bé, i no és ostentació, perquè els he patit i fruit com a pare i com a professor.

Cal fer tot d'una, i pel que fa a Suïssa, una precisió inicial: Suïssa, com tots sabeu, és un poble muntanyenc, amb uns costums i tradicions tan arrelades que és gairebé impossible que hom hi pugui renunciar. Algunes coses canvien, bé és cert, com el dret al vot de les dones; d'altres, però, costa més moure-les, perquè són experiència acumulada -i molt sovint encertada-, i una d'aquestes és l'escola. Explico això perquè parlar de plantejaments lingüístics en el sistema escolar suís és una reducció tan il·legítima com falsa: no hi ha un sistema escolar, sinó tants

com cantons, és a dir, vint-i-sis si comptam els qui són mitjos -i si m'apurau, us diria que hi ha tants de sistemes escolars com comunes, perquè aquestes són molt geloses de les prerrogatives que de segles ençà les identifica i les diferencia de les veïnades més properes-. Tanmateix és evident que hom pot fer generalitzacions, i que això que ara us diré es pot aplicar -amb reserves- a la part nord-est de Suïssa, o sigui, a la Suïssa que en dèiem germànica.

Per esser exacte, però, vull que quedi clara la precisió: us parlaré del sistema escolar d'una ciutat industrial del nord, de Winterthur, en el cantó de Zürich, dins la Suïssa de parla alemanya.

Pel que fa a França, la situació és més senzilla. El sistema escolar francès és el mateix pertot arreu, com és típic en un país centralista i centralitzat; només una observació: l'Alsàcia, de la qual us parlaré, és una regió si més no peculiar, amb una llengua pròpia i amb una història plena de vicissituds dramàtiques, al bell mig de les guerres terribles entre França i Alemanya.

Edat mitjana		Sistema Suís (comuna Winterthur)
3,4,5	PÀRVULS	(Cantó Zürich) «Kindergarten» (Jardí d'infància)
6		
7		1. «Klasse»
8		2. «Klasse»
9	ESCOLA	3. «Klasse»
10	PRIMÀRIA	4. «Klasse»
11		5. «Klasse»
12		6. «Klasse»
13		«Sekundar-»
14	ESCOLA	«Real-»
15	SECUNDÀRIA	«Ober- Schulen»
16	INSTITUT	«Gymnasium»

Sistema Francès	
«Ecole maternelle»	PÀRVULS
«Cours préparatoire» (CP)	
«Cours élémentaire» (CE 1)	
«Cours élémentaire» (CE 2)	ESCOLA
«Cours moyen» (CM 1)	
«Cours moyen» (CM 2)	
«Sixième»	
«Cinquième»	COLLEGI
«Quatrième»	
«Troisième»	
«Lycée»	INSTITUT

La llengua materna a l'escola suïssa.

La llengua parlada als cantons del nord-est del país és el «suís-alemany», un dialecte germànic força distanciat de la llengua que utilitzà Luter, quan de Wartburg estant traduí el Nou Testament, i que s'imposà en definitiva com a llengua de cultura -allò que avui diem «alemany»-.

Aquest dialecte, com totes les coses suïsses, tampoc és un, sinó molts, i a vegades tan diferenciats entre si mateixos que els parlants triguen a entendre's, sobretot si hi ha «bernesos» -habitants del cantó de Berna-.

Doncs bé, al Parvulari i fins devers la quarta classe de l'Escola Primària, es parla únicament el dialecte, es canta en dialecte, s'explica tot en dialecte i quan es comença a llegir i escriure a vegades s'utilitza el dialecte i a vegades l'alemany literari. A partir de la sisena classe -12 anys- hom preveu que ja s'utilitzi normalment l'alemany, és a dir, «la llengua»; això és, no obstant, teoria pura, ja que en la pràctica fins i tot en l'Escola Secundària -dels 13 als 15-16 anys- s'empra el dialecte.

Aquest arrelament en el «suís-alemany» -ben entesos que cada un en el seu: el de Zúrich en el «züriquès», el de Berna en el «bernès», i així el de St. Gallen, Thurgau, Zug, etc, etc.- s'explica per un bon grapat de raons, de les quals en destacaré dues:

1^a) La societat suïssa, tot i l'allau de doblers que li ha caigut darrerament a sobre, és una societat, com diem, tradicional, camperola i muntanyenca, orgullosa dels seus costums, de la seva història, de les seves tradicions i cultura, els quals defensa aferrissadament.

2^a) Els dialectes que parlen al nord-est presenten una característiques -morfològiques i fonètiques sobretot- que els distancien molt de l'alemany «standard», i que fan que no puguin ésser entesos pels alemanys de més amunt de Baviera o Baden-Württemberg, estats federals amb una parla dialectal més propera a les suïsses. La defensa d'aquest «suís-alemany» és aleshores una reivindicació nacionalista enfront del colós del nord: de la seva maquinària militar d'abans i de l'aplanadora tècnico-econòmica que és ara. El dialecte «incomprensible» és un element més de l'escut protector contra un veïnat temible: l'Alemanya. Per aquestes raons, i probablement per algunes altres no tan cridaneres, el fet és que tothom parla en dialecte i que a la gent li costa molta de pena parlar «Hochdeutsch» -alemany literari-: les classes populars perquè no en saben, i les classes burgeses i la gent culta perquè no ho volen.

La primera llengua estrangera.

En el sistema suís els nins comencen normalment a estudiar la primera llengua estrangera en el primer any

de l'Escola Secundària -13 anys-, tot i que a hores d'ara es discuteix molt sobre la conveniència d'introduir aquesta primera llengua en la sisena classe -12 anys-. Com sempre hi ha cantons que ja ho han fet i n'hi ha d'altres que pensen que és millor introduir-la als 14 anys. Als cantons de parla alemanya, la primera llengua estrangera és el francès. Cal no oblidar que per al nin suís l'alemany que ha començat a estudiar devers els 9-10 anys és una llengua «estranya» -mot que no és molt lluny de «estranger»-.

A l'Alsàcia, la primera llengua estrangera «langue vivante 1» -s'introdueix en la sisena classe -11 anys-, com per tot arreu en França, tot i que molt sovint l'alemany s'hagi començat a estudiar abans, en CM 1-9 anys-, degut a les peculiaritats d'aquesta regió francesa que veurem a continuació. En aquest cas d'estudi primerenc de l'alemany, la primera llengua estrangera és l'anglès; si no és així hom pot triar una de les dues, introduint-se la segona llengua estrangera en la quarta classe -13 anys-.

La llengua materna a les escoles d'Alsàcia.

L'Alsàcia, una depressió del Rin, entre la Selva Negra i els Vosges, que té com a capital Estrasburg, gaudeix a més dels vins i de la bona cuina d'una altra riquesa cultural: la de la llengua.

L'alsacià és també un dialecte germànic, així mateix semblant morfològicament i fonèticament als dialectes del nord de Suïssa. Tanmateix les diferències internes de «l'alsacià» no són ni tan nombroses ni tan fortes com les del «suís-alemany», entre d'altres coses perquè el territori és més petit, les dificultats orogràfiques força menors i l'individualisme menys accentuat.

A l'escola hom pot dir que només existeix una llengua: la francesa. L'alsacià és anomenat «llengua regional» per l'Administració, i en circulars rectorals de 1982 i 1988 es disposa que sigui la llengua d'acollida als parvularis, essent aquestes disposicions la majoria de vegades sols paper banyat. En l'escolaritat posterior, l'alsacià desapareix, i només el tornam trobar en el Liceu com a matèria opcional sempre sota la denominació de «llengua regional».

Com veiem, doncs, la situació és radicalment oposada a la de Suïssa, i no sols en la superfície sinó també en profunditat: a Suïssa, el dialecte germànic s'havia d'afermar enfront de l'alemany com a reivindicació nacionalista; a l'Alsàcia, el dialecte germànic ha d'intentar sobreviure enfront del francès abassagador, que no és un colós perillós i terrible com l'alemany, sinó un senyor refinat i insidiós. L'alsàcia lluita, doncs, contra enemics interiors: París i Estrasburg. París perquè és la capital cultural del món, i dicta modes i formes de parlar, i enlluerna lògicament les seves províncies; Estrasburg

perquè vol esser la capital política d'Europa i cal imitar París: als Liceus, la majoria del jovent parla francès, mentre que als internats d'aquests mateixos Liceus -on el jovent és dels pobles dels voltants- es sent freqüentment l'alsacià.

Ens trobam així amb una variant nova respecte al cas suís: l'alsacià és llengua de la pagesia, i la gent ciutadana ha de procurar parlar com més bé millor la llengua refinada, o sigui, el francès.

La segona variant afecta les reivindicacions: a Suïssa hom assaja fins i tot d'escriure gramàtiques del «suís-alemany»; a l'Alsàcia, les classes intel·lectuals fan un plantejament científic: l'«alsacià» és un dialecte germànic i l'única possibilitat de salvació és la reimplantació de la llengua alemanya a l'escola. I aquest és el bessó de la problemàtica lingüística alsaciana -com també ho deu ésser al País Basc, al Rosselló, a la Bretanya, etc.-: que cal defensar l'existència d'una altra llengua en un país dels més centralistes que existeixen, i on París exerceix una atracció irresistible.

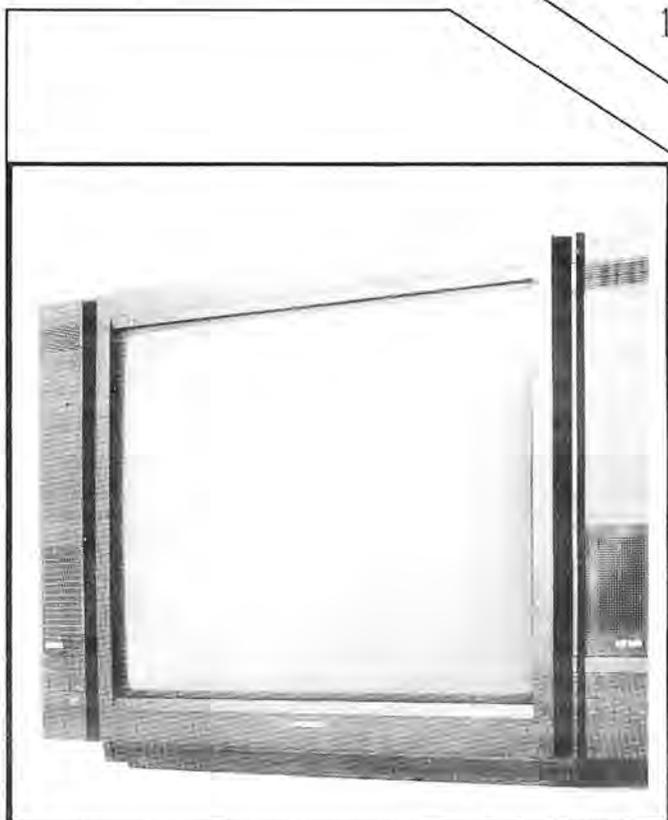
He dit abans «reimplantació» de l'alemany a l'escola. I ho deia recordant un poc la història d'aquell tal Gutemberg, que devia ja experimentar amb la lletra impresa quan vivia a Estrasburg, abans d'instal·lar el taller a Mainz, i devia utilitzar una llengua molt propera a l'alsacià, si no era idèntica. I ho deia recordant que entre 1918 i 1939 s'ensenyava a les escoles francès i alemany -i la religió sols en alemany-. La guerra ho espatllà tot, però. I d'ençà de 1945 l'alemany fou considerat a l'Alsàcia ben igual que a la resta de França, és a dir, com una llengua estrangera, consideració que avui encara té.

Cal reconèixer que la situació va millorant-se en els darrers anys, i que l'alemany va reintroduint-se en els nivells més elementals de l'ensenyament, com és ara en CM 1, als 9 anys d'edat, tot i que molt sovint depèn un poc de la bona voluntat de centres i de professors -el totpoderós SNI -Sindicat Nacional d'Institutors- sempre s'hi ha oposat-. Institucionalment també s'avança: una circular rectoral de juny de 1990 preveu la generalització de l'ensenyament de l'alemany i la seva extensió cap a cursos inferiors, com els CE 2 i CE 1 -8 i 7 anys d'edat-.

«Ech bin e Elssaesser, un dü?» -Jo sóc un alsacià, i tu?- interroga retador i en dialecte, el nacionalista. Mentrestant el vellet mou el cap, i recomana a qui el vol escoltar que es deixin fer de verbes i que els nins parlin només francès, que ja hi ha hagut prou problemes... No és, però, la veu de la resignació, la del vellet, sinó la de la experiència esgarriosa: el vellet, sabeu-ho, va lluitar amb els francesos quan Hitler invadí l'Alsàcia, i amb els alemanys quan els francesos s'hi abocaren per recuperar-la.

Bartomeu Bauçà

Estrasburg, abril 1991.



TVC 25 E4 TXT SOUND LINE

BLACK SUPER PLANAR ESTEREO SURROUND TUB NEGRE

5 altaveus

Entrada per a S-VHS

Dimensions:

Alt: 48,6 Amp: 71,8 Fon: 43,1 cm.

Pes: 28,7 Kg.

Preses auxiliars:

2 Euroconnectors

1 Presa auriculars

2 preses per a altaveu exterior

2 preses per a cadena Hi-Fi

2 preses per a altaveus SURROUND

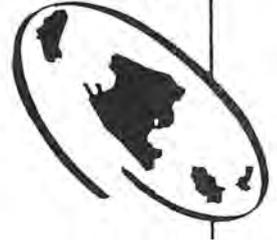
2 entrades d'àudio

1 entrada de video

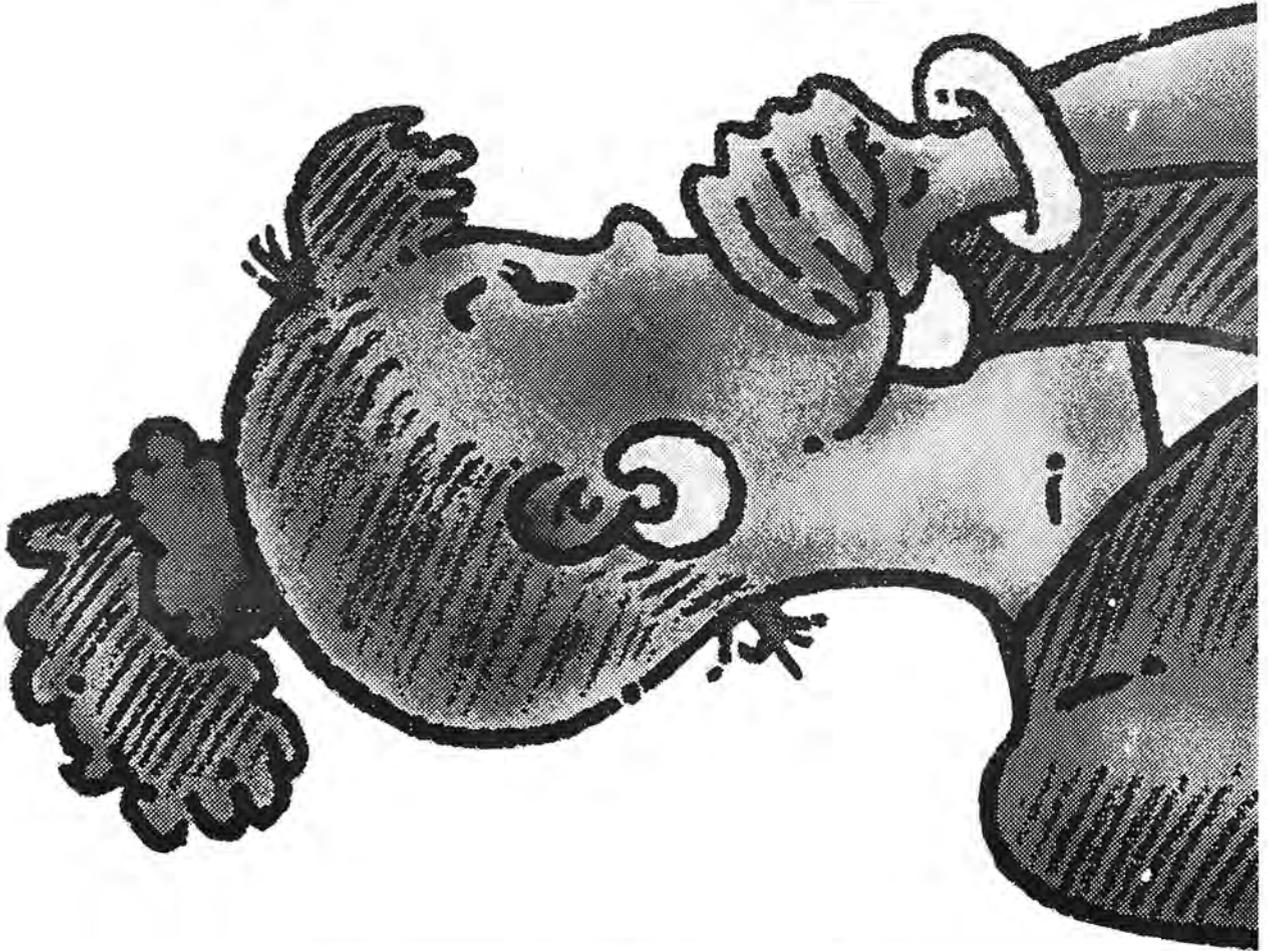
1 entrada per a S-VHS

PISSARRA 60
NOV-DES
1991

NO ET MOSSEGUIS LA LLENGUA PARLA CATALA



Campanya de
Normalització Lingüística



BATXILLERAT

SEGON SIMPOSI SOBRE L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ A NO-CATALANOPARLANTS.

El passat mes de setembre (dies 4, 5 i 6) se celebrà a Vic el Segon Simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants.

El primer Simposi s'havia celebrat deu anys abans. Una de les conclusions d'aquell Primer Simposi deia:

«Denunciem la situació de la llengua catalana en el sistema educatiu i reclamem per al català la superació de "les tres hores" per tal que ocupi el lloc que li correspon com a llengua pròpia dels Països Catalans».

Al Segon Simposi, deu anys més tard, es constatà que la situació ha canviat (malauradament no per a tothom). El català és més present a l'escola, però queda pendent l'augment del seu ús social. Moltes de les intervencions evidenciaven la preocupació pel divorci entre l'ensenyament del català i el seu ús. S'apuntava com a solució que la responsabilitat de l'ús de la llengua no es pot deixar en mans només dels ensenyants sinó que s'ha d'aplicar a tots els àmbits i estaments socials i administratius que hi poden incidir.

El Simposi comptà amb una forta presència i recolzament de les institucions del Principat (el mateix President de la Generalitat de Catalunya inaugurà els actes), amb una nul·la presència de les institucions valencianes i balears, i amb una considerable presència de valencians i illencs: de mallorquins n'hi havia més d'una vintena.

Els actes s'estructuraren en: taules rodones, ponències,

comunicacions i tallers; les comunicacions estaven agrupades en seccions: infantil-primària, secundària, estrangers, adults, formació del professorat, secció general (metodologia, sociolingüística, etc.).

De les ponències, podem destacar pel seu interès la d'en Josep Tió: «Deu anys d'ensenyament del català a no-catalanoparlants».

Dels tallers, podem destacar «Viure en euskera», de J.L. Gorostidi, per la polèmica que suscità.

Les comunicacions foren nombroses i de desigual interès i es produïren simultàniament (en alguns moments en coincidien 9 ó 10).

A l'acte de cloenda es llegiren les conclusions del Simposi, que trobareu íntegres a aquest mateix article. Reflecteixen molt fidelment les inquietuds i problemes que s'havien exposat.

En acabar els actes, a més a més de la humitat pròpia de la Plana de Vic, es notava en l'aire el desig que en un pròxim Simposi, potser d'aquí a deu anys o potser abans, s'hagi esvaït molts dels problemes que ara són evidents, que no només ensenyar en català sigui normal, sinó que també ho sigui emprar el català en tots els àmbits, perquè a més a més dels ensenyants, hi hagin posat el seu esforç altres estaments de la societat.

Voldríem que, amb simposi o sense, un dia sigui veritat.

Elisabet Abeyà

CONCLUSIONS

Els membres del Comitè Científic, del Comitè Organitzador i els participants del 2n Simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants han analitzat i valorat durant els dies 4, 5 i 6 de setembre de 1991 la situació actual de l'ensenyament de català a no-catalanoparlants, l'evolució que ha viscut aquest ensenyament d'ençà de la celebració del 1r Simposi dut a terme l'any 1981 i les seves perspectives de futur.

L'esmentat treball de reflexió ha portat a formular les conclusions següents:

Es constata que l'ensenyament del català ha viscut en els

darrers deu anys un desenvolupament estimable, especialment en els territoris on el català ha reprès la condició de llengua oficial (Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià). Aquest desenvolupament s'ha concretat:

a) En la implantació de l'ensenyament del català i en català en l'ensenyament no universitari, incloent-hi els programes d'immersió per a escolars no-catalanoparlants i, a Catalunya, els Plans intensius de Normalització Lingüística als centres educatius, que han donat un fruit positiu.

b) En l'extensió de l'ensenyament del català a la població adulta, que s'ha vist recentment reforçat a Cata-

lunya per la constitució del Consorci per a la Normalització Lingüística.

c) En l'expansió de l'ensenyament del català a l'exterior.

d) En la preparació constant del professorat encarregat de l'ensenyament de català i en un sostingut treball metodològic, reflectit en estudis i materials d'ensenyament.

Aquest desenvolupament de l'ensenyament del català, que es deu tant a l'esforç del professorat com a les normes legals sobre la llengua catalana aprovades al País Valencià, a Catalunya i a les Illes Balears, ha incrementat el coneixement del català dins del seu àmbit lingüístic, sobretot entre la població escolaritzada en català.

Ara bé, la realitat actual presenta encara greus mancances, entre les quals es pot destacar els desnivells que es constaten entre l'estat de la normalització lingüística en els diferents territoris de llengua catalana, els avenços desiguals en els diferents nivells educatius dins d'un sol territori, i les dificultats existents perquè els coneixements adquirits es reflecteixin en un increment de l'ús social de la llengua.

Davant d'aquestes constatacions, els participants en el **2n Simposi sobre l'ensenyament del català no-catalanoparlants** proposen l'adopció de les mesures següents:

1.- Reconeixement oficial de la llengua catalana d'Aragó, a la Catalunya Nord i a la Ciutat de l'Alguer; assumpció per part del Govern Balear de competències plenes en matèria d'educació i l'obligatorietat de l'ensenyament del català allà on és llengua oficial.

2.- L'establiment de mecanismes institucionals de coordinació en matèria d'ensenyament del català entre els governs dels territoris de llengua catalana.

3.- La consolidació i la intensificació de les línies d'actuació seguides fins ara per a la normalització del català a l'ensenyament.

4.- L'increment de l'atenció dedicada fins ara a la normalització del català en l'educació infantil, considerada bàsica per a l'adquisició de llengües.

5.- L'actualització de les diverses lleis lingüístiques de l'àrea catalana en l'apartat dedicat a l'ensenyament a fi

d'adequar-les a la Reforma de l'ensenyament i de reforçar-ne les disposicions, tant en allò en què fan referència a l'exigència del coneixement del català per a l'accés a la funció pública docent com en l'ensenyament del català com a llengua preferent i pròpia dels sistemes educatius dels territoris de llengua catalana.

6.- La Reforma de l'ensenyament ofereix una oportunitat, que no es pot desaproveitar, d'incrementar la presència del català a l'ensenyament, sobretot com a llengua preferent per a l'ensenyament de les diverses matèries. Les institucions públiques i els ensenyants han de respondre-hi amb una actitud decidida.

7.- L'ús del català s'ha de generalitzar en l'ensenyament secundari i universitari, on fins ara el procés de normalització lingüística presenta els resultats més limitats.

8.- La funció dels ensenyants ha d'adquirir el relleu que li correspon en el procés de normalització lingüística. En aquest sentit es propugna donar preferència a les ofertes de formació lingüística als projectes de Normalització Lingüística dels centres i a l'elaboració de materials adequats, amb l'objectiu que, a més de proporcionar l'adquisició de coneixements, es reforci la consciència de pertinença i d'identitat al país i s'incrementi l'ús de la llengua catalana.

9.- La formació d'hàbits d'ús favorables al català no pertoca només a l'escola sinó que exigeix la seva correspondència en la resta de la societat per mitjà del suport i la col·laboració necessaris a fi de crear els àmbits en què l'ús del català sigui estimulat i facilitat. Es constata especialment una greu deficiència en l'oferta de cultura de lleure infantil i juvenil en català, incloent-hi els mitjans de comunicació que ofereixen una programació infantil i juvenil escassa i sovint desvinculada de la realitat cultural i dels projectes educatius. En aquest sentit es proposa una estreta col·laboració entre l'Administració Educativa i els mitjans de comunicació.

10.- Vincular el coneixement i l'ús del català en el món laboral. Quant als hàbits d'ús del català entre els joves, té un relleu especial la inclusió del seu ensenyament en la formació professional i ocupacional i en la valoració del seu coneixement en l'accés als llocs de treball.



11.- En el procés d'incorporació a la nostra societat de la nova immigració no-castellanoparlant, cal adoptar les estratègies adequades per garantir l'adquisició preferent del coneixement del català com a llengua pròpia.

12.- Prendre les mesures per garantir la possibilitat que totes les persones adultes que ho desitgin puguin disposar d'una oferta adequada de qualitat de cursos de català, que ha de tendir a preparar-les per a un ús efectiu de la llengua.

13.- Es demana la incorporació de l'ensenyament del català com a matèria optativa, d'acord amb la seva condició de llengua oficial en una part del territori de l'Estat, en tots els nivells educatius als territoris del l'Estat espanyol on el català no és llengua pròpia.

14.- Potenciar l'ensenyament del català a l'exterior, amb una perspectiva universitària però també professional i d'intercanvis comercials, per mitjà de l'increment dels acords amb centres estrangers a fi d'ampliar-hi i reforçar-hi aquest ensenyament, per mitjà de la intensificació de les mesures de suport tècnic a aquest ensenyament i per mitjà de l'extensió del Certificat Internacional de Català.

15.- Es demana als organismes europeus que eliminin els obstacles que presenten els Estats i la Comunitat Europea a la lliure circulació de professors i estudiants. En aquesta línia es reclama de manera especial la inclusió immediata del català en el Programa Lingua de la Comunitat Europea, d'acord amb la Resolució aprovada pel Ple del Parlament Europeu els dies 10 i 11 de desembre de 1990.

Per últim, alhora que els assistents agraeixen als Estudis Universitaris de Vich la iniciativa en l'organització d'aquest Simposi i l'acolliment que els han ofert, es valora positivament la celebració d'aquest 2n Simposi sobre l'ensenyament del català a no-castellanoparlants tant per l'assistència de 800 participants com per l'interès i la qualitat de les intervencions, es considera la conveniència de donar continuïtat a reunions d'aquesta naturalesa i es determina de difondre les conclusions precedents i d'elevar-les a les instàncies pertinents.



ESPASA-CALPE, S.A.
ESPASA-CREDITO, S.A.

DELEGACIÓN EN BALEARES
Oms, 7 - 2C 07003 Palma
Tel: 461045

VOCABULARIO CIENTÍFICO Y TÉCNICO

Por la REAL ACADEMIA DE CIENCIAS EXACTAS,
FÍSICAS Y NATURALES

Prólogos de :

MANUEL LORA TAMAYO (1ª ed.)
y ÁNGEL MARTÍN MUNICIO (2ª ed.)

2ª edición corregida y aumentada

Características:

Un tomo

Formato: 21 x 31 cm.

9.250

GRAN DICCIONARIO DE SINÓNIMOS Y ANTÓNIMOS

3ª edición

Un repertorio de palabras, prácticamente exhaustivo, con un tratamiento que permite identificar el valor preciso y exacto de cada idea.

Características:

1 tomo

Formato: 18 x 25,5 cm.

Encuadernación: gualflex con estampaciones en oro y sobrecubierto

Páginas: 1.320

6.950

DICCIONARIO ETIMOLÓGICO ESPAÑOL E HISPÁNICO

3ª edición

Por VICENTE GARCÍA DE DIEGO, de la Real Academia Española.

Introducción de RAFAEL LAPESA, de la Real Academia Española

TERCERA EDICIÓN considerablemente aumentada con materiales inéditos del autor a cargo de Carmen García de Diego

Características:

Formato: 17 x 25,5 cm.

9.250

DICCIONARIO DE LA MÚSICA

Dirigido por MARC HONEGGER

Edición española a cargo de TOMÁS MARCO

Características:

Obra en 5 tomos

Formato: 17,5 x 24,5 cm.

Los hombres y sus obras, 2 volúmenes

Vol. I 633 págs.

9.500

Vol II 624 págs.

9.500

SOBRE UNA AGRESSIÓ DINS L'I.B. SA BLANCA DONA: SIMPTOMES A TRAVÉS DE FETS.

Fa devers tres mesos -el 21 de novembre de 1990-, un pare d'alumne de l'I.B. Sa Blanca Dona, anomenat J.J. P., anà al centre a parlar amb la tutora del seu fill. La tutora, catalanoparlant, usà la seua llengua amb tota normalitat, com és costum entre gent civilitzada, en rebre l'esmentat individu. J.J. P. reaccionà iradament i insultà la tutora del grup del seu fill pel fet de parlar-li en català tot dient-li «tonta», «imbècil», etc. Usant l'estratègia que últimament s'ha posat de moda entre aquest tipus d'espanyol carpeto- vetònic, li espetà: «¡O me habla en castellano, o en euskera, que es mi lengua materna!», detall que aprofità tant algun mitjà de comunicació com part de l'opinió pública per afermar-se en la idea que els bascos són uns salvatges. No cal dir que el senyor és madrileny i que d'euskera en deu sebre tant, si fa no fa, con de xinès mandarí.

Pel seu cantó, la professora agredida denuncià els fets davant el jutjat de guàrdia. No tractant-se, però, d'un senzill afer entre particulars, el claustre de professors de l'I.B. Sa Blanca Dona i el Consell Escolar del Centre exigiren **per unanimitat** al Ministeri d'Educació i Ciència que es presentàs com a part denunciant en el cas. Fins ací, els fets; a partir d'aquí, els símptomes.

1. Es pot presentar el cas simplement com el d'un individu maleducat que es comportà grollerament per una qüestió determinada, com s'hi hauria pogut comportar per qualsevol altra. Curiosament, els maleducats ho solen ser, bàsicament, a l'hora de no respectar l'ús de la llengua catalana o les idees en defensa de la nació catalana. Segons una enquesta de l'Institut d'Estudis Avancats -CSIC. Palma, 1988-, més d'un setanta per cent dels ciutadans de les Illes han estat insultats per mor d'usar la seua pròpia llengua davant forasters.

2. En la situació de colonialisme lingüístic que patim, seria massa ingenu suposar que un ministeri del govern de la metròpoli se solidaritzàs o fes costat als drets dels individus colonitzats. Com el lector ja haurà pogut endevinar, doncs, el MEC no es presentarà com a part denunciant. Potser pensen que seria tirar-se pedres dalt la pròpia teulada!. Naturalment, la reacció del MEC té -diguem-ho com si parlàssim de gramàtica generativa- una **estructura superficial i una estructura profunda**. A l'estructura superficial diu que és costum del MEC defensar els propis funcionaris només quan són denunciats, però no quan actuen com a denunciants. Estadísticament, per tant, té més possibilitats de rebre ajut del MEC un funcionari xoriço que no un treballador honest. A l'estructura profunda hi ha, però, el **conflicte lingüístic**, davant el qual el

MEC té clarament postura presa. ¿Quin percentatge de professors ha obligat a reciclar-se en llengua catalana? ¿A quants centres ha ajudat a impulsar l'ensenyament en català? ¿Quin suport ha donat al traspàs de competències d'Educació a la CA de les Illes Balears? ¿Ha fet, senzillament, complir els mínims legals pel que fa a l'ensenyament de la llengua catalana?.

Davant la resposta negativa del MEC, el claustre de professors i el Consell Escolar de Sa Blanca Dona han acordat demanar, un cop més **per unanimitat**, solidaritat a tots els centres de les Pitiüses perquè li facin costat en les exigències al MEC, partit del principi elemental que si no feim pinya entre nosaltres, estam venuts.

Bernal JOAN I MARI
Catedràtic de Llengua
I.B. Sa Blanca Dona

OPOSICIONS 92

Conferència inaugural i
presentació dels cursos:

Oposicions i Reforma Educativa

A carrec d'*Artur Parcerisa* del Departament de Didàctica i Organització Escolar de la Universitat de Barcelona i membre de la Revista Guix.

Dia 23 de gener de 1992 a les 20 h.
a l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics.

Video i material didàctic:

Sectors Econòmics de les Balears

A disposició dels Centres de les Illes

Informació:

Escola de Formació en Mitjans Didàctics
Telèfon 418626

FODESMA:***Foment al Desenvolupament Econòmic i Social de Mallorca.***

FODESMA és un organisme de gestió directa del Consell Insular de Mallorca que coopera amb els municipis en el foment del desenvolupament local.

Per dur a terme aquestes actuacions es treballa des d'aquestes aspectes:

- Foment de l'ocupació en els municipis: mitjançant la formació i plans d'actuació.

- Contribueix a millorar les infraestructures, equips i serveis: actualització de l'enquesta d'infraestructures i equipament local 1.985, i el pla d'obres i serveis (INEM - CCLL).

- Col·labora en la rehabilitació del patrimoni natural, cultural i popular: servei de control mediambiental del litoral de l'illa de Mallorca, servei de rehabilitació dels antics camins de Mallorca (Catàleg, restauració, guies d'itineraris culturals).

Amb quins recursos es compta?

A més del suport tècnic dels diversos departaments: planificació, promoció i administració, FODESMA compta amb el següent:

- Escola de conservació de la naturalesa.
- Escola d'oficis de la mar Mestres d'Aixa.
- Escola de Margers i oficis de la pedra.
- Escola d'Aprenents d'oficis de restauració i hostaleria.

Des de cada escola es realitza formació i gestió de diversos projectes d'acord amb cada àrea d'intervenció.

Programació de cursos 1.991

Per aquest any la programació de cursos és la següent:

- Escola de conservació de la naturalesa
- Viverista forestal
- Pràctic en topografia
- Treballador forestal (silvicultura)
- Escola d'oficis de la mar Mestres d'Aixa
- Construcció d'embarcacions en polièster
- Escola de Margers i oficis de pedra
- Marger i picador de pedra
- Picapedrer restaurador
- Escola d'Aprenents d'oficis de restauració i hostaleria
- Cambrer/a
- Cuiner/a
- Patisser/a
- Bàrman
- Curs de manteniments d'instal·lacions esportives.
- Altres

Informació i inscripcions pels cursos

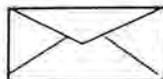
Els cursos van dirigits a persones en atur laboral, són gratuïts i els alumnes poden optar a les beques que concedeix l'INEM.

Per obtenir més informació es pot dirigir al telf. de FODESMA: 17.36.37 i per a realitzar la inscripció a l'oficina d'ocupació (INEM) corresponent.

Agències de Desenvolupament Local

A diferents municipis i mancomunitats es compta amb Agències de desenvolupament local i la tasca que suposa d'apropament a la realitat local permet posar en marxa iniciatives locals que fomentin la dinamització social i econòmica del municipi.





Sr. Director.
Revista Pissarra.
Ciutat.

Benvolgut senyor,

Agraïrem que trobeu un espai a la vostra revista per a publicar la següent carta. Vagi per endavant el nostre agraiement.

Som un grup d'alumnes de l'Institut «Antoni Maura» de Ciutat i hem començat a fer passes per canviar el nom del nostre Centre. Creïm que d'aquesta forma també ens estam educant.

Aquesta decisió l'hem presa una vegada sabut que el Sr. Maura estava vinculat al sistema electoral caciquil (Revista L'Avenç nº 142, pàg. 16-22), que era President del Govern Espanyol quan la repressió de la Setmana Tràgica, quan el procés al pedagog Ferrer i Guàrdia, i quan l'ocupació colonial del Marroc. Segurament quan posaren el seu nom al Centre ho feren perquè era mallorquí, però per a nosaltres això no és suficient.

Ens agradaria que el nostre Institut es digués «Aurora Picornell» i això per les següents raons:

1.- Perquè era de la barriada del Molinar com alguns de nosaltres.

2.- Perquè en el seu temps era una dona molt valenta que tenia molta **iHusió** en les coses que feia.

3.- Perquè era dona i poques vegades es donen noms de dona a les coses. Creïm recordar que a Mallorca sols hi una altre Institut amb el nom de dona que és el «Maria Antònia Salvà» de Lluçmajor.

4.- Perquè tristement va ser víctima de la repressió franquista el 1937 i això la fa un personatge de digna memòria.

5. **SOBRETOT**, perquè la gent que anam a escola als Centres Públics som gent de la barriada, feiners i alegres que sabem perquè hen d'estudiar i que res ens és regalat, sinó que tot requereix esforç. Som lluitadors com ho era n'Aurora Picornell i tenim la **iHusió** dels que volen incidir en el seu món com ho va fer ella.

Cordialment,
Palma, 31 de maig de 1991.
Jaume Vila i Vivas
DNI 34069397
Portaveu de la Comissió Aurora Picornell.

Visc en un barri de Barcelona que durant el curs escolar ofereix als seus moradors, i a tot curiós que s'hi aventuri, l'espectacle diari d'entrada i sortida d'una quantitat ingent de nens dels seus col·legis respectius. Constitueix, no hi ha dubte, un dels esdeveniments més antipedagògics que hom pugui aspirar a contemplar en aquesta vida. La raó, les bones maneres, la lògica, el control de si, la solidaritat, tot desapareix en una confusió eixelebrada que fa que els nens comencin el dia amb una inevitable i fonda sensació de perplexitat. I provoca -amb l'auxili inestimable de mant comportament patern- que els nens iniciïn la jornada amb una excitació nerviosa que convida més a calar foc al pupitre que a seure-hi reposadament.

Els nervis no es perden en l'èter. Quan jo era petit les coses anaven una mica més pausades, i la primera activitat que fèiem era anar a missa. Pot entendre's com un exercici de recolliment i concentració que prepara i predispesa a l'estudi. Ara, i com a mesura profilàctica, la primera activitat del dia ha de ser radical i de xoc: un partit de water-polo, tallar llenya, anar a mastegots amb un maniquí... La primera missió del mestre és treure els nervis. Teràpia, que no pedagogia. Comprenc perfectament que els mestres sentin que perden sovint el temps i que el seu ofici provoqui cansaments i depressions. I el seu complement fatal: que cada any s'ensenyi menys i els nens sàpiguen menys coses. No es pot abastar tot. El problema, però, no és nou. Josep Pla, que es mirava el país sovint sense gaires alegries, el 1953, a «Nocturn de primavera», escriu: «En el nostre país hi ha dos oficis que, quan són practicats seriosament, esgoten les persones que els realitzen. Els cuiners professionals acaben gairebé tots rebentats com cigales per l'ardència dels fogons i les exhalacions de les cuines. L'ambient del seu treball fa que sempre tinguin set i que a la curta o a la llarga l'alcohol els destrueixi. La pedagogia popular produeix els mateixos resultats, i la nerviositat que provoca el contacte amb eixams de criatures desenfrenades fa que els mestres quedin desfets i arrasats. El desori d'aquests organismes, el permanent contacte amb éssers de reaccions purament sensuals -la criatura és un organisme pansensual-, també produeix set, una set que els mestres no solen apagar amb l'absorció de líquids, perquè generalment són abstemis, però que els aprima i asseca fins a graus d'eixarrement literalment coriaci».

Tinc entès que les cuines han millorat molt. La set dels mestres, en canvi, deu tenir a hores d'ara unes proporcions perfectament còsmiques.

Anton M. ESPADALER.

Article aparegut a la secció .full i mig. del diari AVUI, el 29 de setembre de 1991.

DESPLEGAMENT LEGISLATIU DE LA LOGSE.

Aquests són els Reials Decrets publicats fins aquest moment:

* RD 986/1991, de 14 de juny pel que s'aprova el Calendari d'Aplicació de la nova Ordenació del Sistema Educatiu (BOE 25-VI-91).

* RD 1004/1991, de 14 de juny pel que s'estableix els requisits mínims dels Centres que imparteixen ensenyaments de règim general no universitari (BOE 26-VI-91).

* Correcció d'errors RD 1004/1991, de 14 de juny (BOE 18-VII-91).

* RD 1006/1991, de 14 de juny pel que s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Primària. Annex en el suplement del mateix BOE (BOE 26-VI-91): És d'aplicació a tot l'Estat.

* RD 1007/1991, de 14 de juny pel que s'estableix els ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria (ESO). Annex en el suplement del mateix BOE (BOE 26-VI-91): És d'aplicació a tot l'Estat.

* RD 1330/1991, de 6 de setembre pel que s'estableixen els aspectes bàsics del Currículum de l'Educació Infantil (BOE 7-X-91): És d'aplicació a tot l'Estat.

* RD 1333/1991, de 6 de setembre pel que s'estableix el currículum d'Educació Infantil (BOE 9-IX-91): És d'aplicació al Territori MEC.

* RD 1344/1991, de 6 de setembre pel que s'estableix el currículum de l'Educació Primària. Annex en el suplement del mateix BOE (BOE 13-IX-91): És d'aplicació al Territori MEC.

* RD 1345/1991, de 6 de setembre pel que s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO). Annex en el suplement del mateix BOE (BOE 13-IX-91): És d'aplicació al Territori MEC.

Des de l' STEI instam la Conselleria d'Educació Cultura i el Ministeri d'Educació a que estableixin un segon nivell de concreció del currículum entre el que s'estableixi a nivell estatal i el que s'estableixi a nivell de centre.

Aquest segon nivell de concreció per a les Illes Balears permetria adaptar els currícula a les especificitats de la nostra comunitat. Si això no es du a terme voldrà dir que aquí hem d'aplicar el mateix currículum que a Càceres, per posar un exemple. En aquest sentit convé recordar que la LOGSE estableix clarament que a les Comunitats Autònomes amb llengua pròpia (no parla de competències) l'Estat només hi regularà un 50% dels continguts bàsics com a màxim. (Veure Llei 1/1991, de 3 d'octubre: LOGSE, art. 4.2). De moment el MEC ha regulat els currículum de Llengua Catalana (competència que correspon a la Comunitat Autònoma i que l'ha exercida). Caldria establir adaptacions per a la resta d'àrees: llengua castellana, llengua estrangera (els RD 1006/1991 i 1007/1991 permeten fer-ho), ciències socials i ciències naturals com a mínims.



Els dies 21 i 22 de gener de 1992, a les 18 hores, a l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics, carrer d'Ortega y Gasset, 9 de Palma
Acte de presentació de:

la maleta lila del cole

a càrrec de: *Carmen Pino.*

Organitza:



Patrocina: Asociación para la Renovación de la Enseñanza, Juan de Mairena.

Col·laboren:



Nota: S'entregarà una maleta a les 30 primeres escoles inscrites.

Inscripció:

Telèfon 418626 - de 8,30 a 14,30 i de 16 a 21

ESPECIALISTA EN MITJANS DIDÀCTICS, UNA NOVA PROFESSIONIÓ

En contradicció amb el nom d'aquest petit article, la realització de mitjans didàctics no es quelcom nou però, desgraciadament, la seva importància ha estat insignificant en els darrers quaranta anys. Amb l'aparició de la nova Llei d'Educació s'observa de manera destacada que les metodologies suggerides són totalment actives i la utilització de material didàctic a cada una de les àrees representa una exigència immediata.

Per aquest motiu la professió d'especialista en mitjans didàctics s'ofereix amb un futur prometedor.

Per a dedicar-se a aquesta nova professió és precís, en primer lloc, definir el nivell, l'àrea o el tipus de material sobre el que s'intenta treballar. La gran quantitat de matèries i la seva distribució en nivells educatius impedeix dominar la totalitat dels mitjans didàctics però sí que permet especialitzar-se en algun d'ells ja sigui per matèries o per nivells: Especialistes en Educació Infantil, en Matemàtiques, etc.

El motiu fonamental d'aquest article -que en realitat és un resum de la taula rodona oferida a Palma de Mallorca fa poc temps- és el de donar unes indicacions senzilles per a tots els professionals de l'ensenyament que vulguin dedicar-se a aquest nou camp. Aquestes orientacions són producte de l'experiència dels autors en aquest complicat món del material didàctic.

Algun dels consells serien els següents:

a.- És precís conèixer el mercat mundial de material didàctic per a gosar a crear nous productes. És bastant corrent que alguns inventors desenvolupin productes ja existents en altres països des de fa molts anys. L'assistència a Fires de material didàctic o a Conferències i Congressos és totalment necessària per a llançar-se en aquest treball. La Fira més important que es precís de conèixer és la Fira Internacional de Material Didàctic "DIDACTA", que es celebra cada dos anys en Basilea (Suïssa) i més pròxima la Fira Internacional Interdidac que es celebra a Madrid cada dos anys.

b.- Una volta conegut el mercat existent en la matèria elegida és possible passar a desenvolupar nous productes tenint en compte els següents apartats referits al disseny:

1.- El material didàctic està pensat en funció d'un únic objectiu terminal. En la seva majoria és possible

d'obtenir objectius complementaris però aquesta no és la funció bàsica del **nou material** ja que molts d'aquests objectius secundaris són assolits d'una forma més correcta amb uns altres materials.

2.- El mitjà utilitzat per aconseguir l'objectiu ha d'estar proporcionat a aquest (mai han d'inventar-se instruments didàctics la utilització dels quals sigui d'una complexitat major que l'objectiu que es desitja assolir -per exemple, emprar un programa d'ordinador per a ensenyar als infants els colors-).

3.- El material inventat serveix per a la funció que se li assigni i no necessàriament servirà, amb retocs, per una altra finalitat. No existeix la «panacea universal» en el món del material didàctic que serveixi per a dissenyar-ho tot -si existís, seria d'allò més avorrit-.

4.- El material didàctic inventat ha d'estar en consonància amb l'edat a la qual es dirigeixi -dins uns nivells de desenvolupament maduratiu- i explicat fàcilment.

5.- El material didàctic està pensat per a ésser utilitzat en una aula a l'entorn d'un col·lectiu d'alumnes i sota la direcció d'un professional. El professor és l'artífex que fa que el material didàctic es convertesqui en un joc. El material didàctic utilitzat per l'alumne i son pare, a casa seva, generalment no dona resultat i avorreix (per això existeixen els **jocs didàctics**).

6.- El material didàctic té el seu sentit si actua com a **logística** de la programació i es fa servir en el moment adequat i de la forma adequada dins les situacions d'aprenentatge que provoca el professor d'una manera programada però que per a l'alumne pareix espontània.

c.- El disseny i característiques constructives han d'estar estudiades per a la seva funció i per a les edats a les quals es dirigeix. Respecte d'aquest punt, és precís puntualitzar els següents aspectes:

1.- Tot material didàctic ha d'estar constituït per materials sòlids i molt resistents donat que s'empraran de forma col·lectiva durant molt de temps.

2.- Els materials utilitzats hauran d'estar exempts de perillositat i de toxicitat, així mateix han de complir tota la normativa comunitària sobre els productes d'aquestes característiques.

3.- El disseny ha d'ésser senzill i motivador, amb dibuixos i colors suggerents.

d.- El darrer consell, i el més difícil, és el que es refereix a les expectatives del **dissenyador**. El material didàctic ha de donar resultat independentment de qui l'hagi inventat. Aquest punt és molt important ja que la majoria dels



professors que disposen d'un producte propi per a ensenyar algun aspecte dels programes, creu que el seu mètode és perfecte ja que a ell li resulta molt útil i n'obté grans resultats. Per desgràcia no se n'adona del gran esforç que dedica a introduir el seu mètode i que amb aquest mateix esforç potser aconseguiria millors resultats amb altres mètodes. És precís ésser molt crític per a dissenyar material didàctic.

Com a element de consulta assenyalam algunes de les classificacions que solen establir-se pel que fa al material didàctic:

- **Classificació per diferenciació del recurs**

instrumental:

- Manipulatiu
- D'experimentació
- D'instrucció
- Audiovisual
- Utilització de noves tecnologies

- **Classificació per nivells educatius:**

- Educació Infantil
- Ensenyament Primari
- Ensenyament Secundari Obligatori
- Batxillerats
- Ensenyaments Tècnics i Professionals
- Ensenyaments no Reglats
- Ensenyaments Superiors

D'aquests classificacions és d'on s'ha de partir per a elegir en primer lloc quin tipus de materials didàctics s'ha de dissenyar.

Aquestes petites orientacions són una primera aproximació a aquest tema que esperam ampliar en successives col·laboracions.

Antonio GONZÁLEZ CASTILLO i
Leandro JIMÉNEZ GARCÉS

Butlleta de subscripció a *PISSARRA*¹

Nom: Adreça:
núm.: pis: C.P.: Població: Tel.:

Se subscriu a *PISSARRA* al preu anual de 1 200 PTA que abona mitjançant:

taló bancari o gir postal a nom de l' STEI
càrrec al compte bancari o d'estalvi²

(¹) Els afiliats a l' STEI reben *PISSARRA* de franc.

(²) En aquest cas heu d'emplenar l'ordre bancària.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Caixa/Banc: Nom del titular:
Agència/Oficina: Adreça:
Població: Població:
Núm de compte o llibreta: Codí postal: Tel.:

Sr. director:

Sou pregat d'atendre a partir d'aquesta data i fins a nou avis els rebuts que us presentarà el **Sindicat de Treballadors de l'Ensenyança de les Illes (STEI)** amb càrrec al meu compte corrent o llibreta indicada.

..... de de 1991
(signatura)

RESSENYES DE LA BIBLIOGRAFIA REBUDA

ROMERO, M^a del Pilar : **Zumo de guindas**. Colección Teatro Escolar. Ed. CEAC. Barcelona, 1991

ROMERO, M^a del Pilar : **La nube que no podía llover**. Colección Teatro Escolar. Ed. CEAC. Barcelona, 1991

Teatro Escolar és una nova col·lecció dins l'àrea de llibres d'Educació, dedicada a nins, nines i educadors d'EGB. Cada títol ofereix una obra de teatre infantil, pensada per a la seva escenificació per infants d'EGB, sota la direcció d'un mestre o director de grup de teatre.

Als llibres es donen detallades i nombroses suggerències per tal que la representació de les obres sigui adequada, amb instruccions de muntatge i indicacions escèniques precises en cada cas.

TIRADÓ, Carme : **Els inicis del llenguatge**. Quaderns d'escola-10. La llar del llibre. Barcelona, 1990

L'autora forma part d'un grup d'estudiosos catalans que forneixen el nucli d'allò que podria esdevenir una futura escola catalana de psicolingüística genètica. En aquest treball exposa, partint dels principis piagetians sobre l'adquisició del llenguatge, la interrelació existent entre l'activitat infantil i la parla.

El llibre té el mèrit de ser la primera investigació sistemàtica sobre l'adquisició pel nin de la llengua catalana.

BASSA, Ramon : **El Català a l'escola 1936/39 - 1985. Crònica d'una desigualtat**. Quaderns d'escola-11. La llar del llibre. Barcelona, 1990

Aquest llibre és un estudi entorn de l'enquadrament legislatiu i els principals moviments relacionats amb la llengua catalana a l'ensenyament durant un període de quasi cinquanta anys.

Parteix de l'anàlisi de la principal legislació que el règim franquista genera per prohibir, arraconar i substituir la llengua catalana de l'ensenyament -i de la societat civil, si hagués pogut- des del 1936 al 1975, per continuar després amb la transició política (1976-78) i els governs d'UCD (1978-82), els primers governs autonòmics i del PSOE, fins arribar a les lleis de Normalització Lingüística de mitjans els anys vuitanta.

BALLESTER VALLORI, Antoni: **La Serra de Tramuntana. Didàctica per a l'estudi de la comarca**. Consell Insular de Mallorca.

El llibre comprèn un conjunt d'activitats i exercicis programats i duits a terme durant una sèrie de cursos a les escoles de Mancor de la Vall i Santa Ponça-Galatzó. Està dirigit als cicles mitjà i superior d'EGB i intenta donar els elements bàsics per a l'estudi de la comarca a l'escola,

potenciant les visites i sortides.

Els objectius es presenten escalonats formant part d'una seqüència, per la qual cosa és convenient complir els objectius anteriors abans de passar als següents.

Al llibre ens trobam amb diverses tècniques a treballar tals com: comentari de text, gràfiques, realització de qüestionaris i enquestes, comentaris de retalls de diaris, quadres sinòptics, murals, maquetes etc.

Grup de recerca pedagògica DIDOC-PROJECTE: **Escola i noves tecnologies**. CEAC. Barcelona, 1990

Aquest llibre, darrer premi "Josep Pallach" per a llibres d'educació, constitueix una aportació de primer ordre per plantejar la reformulació de l'estructura i el contingut dels ensenyaments primari i secundari i per una major efectivitat i arrelament social de la Universitat.

Es presenta el potencial d'innovació que la tecnologia de la informació posa al servei de l'educació.

La proposta dels autors consisteix en la integració d'aquestes tecnologies, de la documentació i la comunicació en el conjunt de l'activitat educativa i això de forma estimulante i compatible amb la pràctica pedagògica habitual.

GARCÍA CARRASCO, Joaquín : **La educación básica de adultos**. Colección Pedagogía Social. CEAC. Barcelona, 1990

Al camp educatiu hi existeix una real preocupació pels nins i els joves. L'adult, en canvi, ha de caminar tot sol, sense guies ni tuteles de cap classe.

La reforma, doncs, d'un sistema d'ensenyament ha d'innovar l'ajuda cultural als adults i aquests han de beneficiar-se també dels recursos d'aquest sistema.

És això el que planteja aquest llibre, una reflexió sobre la conducció pedagògica de la comunicació amb els adults, promovent la capacitat autònoma d'aprenentatge, la capacitat creativa d'expressió i la capacitat de gaudir dels bens culturals.

VYGOTSKI, L. S. : **Obras escogidas I**. (Incluye el significado histórico de la crisis de la Psicología). Aprendizaje VISOR.

L'aparició d'aquest llibre és un d'aquests rars aconteixements en la ciència carregats d'expectativa, quasi de tensió elèctrica en alguns àmbits, ja que l'obra de Vygotski, per avatars de la història, fonamentalment per la censura, oficial o implícita, que ha sofert al seu país, ha constituït un episodi d'aparició i desaparició constant, seguida aquesta darrera per la llarga i activa espera d'un nucli de seguidors que ha conduït, a la fi, a la seva reaparició quasi mig segle després de la seva mort.

L'ESCOLA DE FORMACIÓ EN MITJANS DIDÀCTICS INICIA LES SEVES ACTIVITATS.

Des de la seva inauguració el passat dia 11 d'abril, l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics ha realitzat tot un conjunt de cursos adreçats a la requalificació del professorat en atur, la formació inicial i continuada del professorat en actiu i la formació ocupacional.

S'han realitzat cursos de Formació Ocupacional, d'informàtica i de realització de material didàctic.

Per als professors s'han duit a terme cursos de Música, Planificació Didàctica i Reforma Educativa, Informàtica, així com un d'intensiu de preparació per les oposicions i el seminari «Tècnic en Mitjans Didàctics: una professió de futur».

Entre els professors que han impartit els cursos hem comptat amb la col·laboració de companys nostres i excel·lents professionals com són Albert Catalàn, Pere Cortés, Francesc Crespí, Francesca Llabrés, Blanca Viñas, juntament amb altres que han vingut de fora com Artur Parcerisa, Pio Maceda, Maite Soler i Pere Manzaneres, entre d'altres.

Entre els projectes a curt termini destaquem els cursos d'idiomes per a mestres en atur i de formació ocupacional; nous cursos de realització de material didàctic i continuar amb els cursos d'informàtica.

La primera passa, la més difícil, ja està donada. L'Escola de Formació en Mitjans Didàctics ha organitzat els primers cursos i podem destacar que en tots els casos la participació ha estat molt elevada, fins i tot provocant la repetició d'alguns d'ells.

El que cal ara és que tots nosaltres, els ensenyants, la fem nostra, utilitzant els seus serveis i suggerint idees, projectes i millores per tal d'aconseguir una formació a la nostra mida i uns serveis a les nostres necessitats.

Quins serveis ofereix?

- * Formació professional ocupacional.
- * Organització de cursos, jornades, seminaris i congressos.
- * Realització de material didàctic (imprès, vídeo, àudio, informàtic...)
- * Guionatge de produccions àudio-visuals.
- * Formació socio-educativa.
- * Informàtica.
- * Idiomes.
- * Àudio.
- * Servei de reprografia.

Equipaments de que disposa:

- * Aula de:
 - Idiomes.
 - Informàtica.
 - Àudio.
 - Vídeo.
- * Sala de reprografia.
- * Sala d'actes.
- * Biblioteca.



*Adreça: C. Ortega y Gasset, 9
07008 Palma*

Telèfon: 418626 Fax: 415640



1991-92

STEI

AGENDA ESCOLAR



CONSELL INSULAR DE MALLORCA

